

Pla Local de Salut

2023-27

Diputació
Barcelona

Ajuntament de Navàs

Amb salut

Angelina González Viana (infermera i doctora en salut pública).

Josep Lluís de Peray Baigés (metge de família i assessor sènior en salut comunitària).

Ramon Planell Gabernet (enginyer tècnic).

Francesc Roma Casanovas (geògraf i doctor en sociologia).

Marta Vilanova-Vilà (infermera i doctora en salut pública. Directora científica Amb Salut).

Responsables polítics

Genís Rovira Barat. Alcalde de Navàs.

Carles Estrada Serra. Regidor d'Esports, Promoció de la salut i cementiris.

Uriel Montesinos Moreno. Regidor de Promoció Econòmica, Medi ambient, Habitatge, Consum i Protecció de la Salut.

Helga Iglesias Port. Regidora de Drets Socials.

Responsable tècnica

Queralt Aranda Espinalt. Tècnica de salut. Ajuntament de Navàs.

Grup motor

M. Dolors Coll Areñas (cap de Servei de Promoció de la Salut a la Catalunya Central. Agència de Salut Pública de Catalunya)

Alba Guixà Casals (treballadora social. Ajuntament de Navàs)

Sònia Jubany Sanchez (tècnica en cures auxiliars d'infermeria. EAP Navàs);

Cristina Rovira Montilla (infermera. EAP Navàs)

Sara Vilaseca Casals (treballadora social. EAP Navàs);

Grup coordinador

Ateneu la Feixa- **Jordi Guiu i Núria Navarro**, Ass. Triangle - **David Garcia**, Escola Institut Sant Jordi- **Gemma Rosell**, Escola Sant Josep - **Montse Mollet**, Escola Diocesana de Navàs - **Irene Vall**, Escola bressol Quitxalla - **Eva Genescà**, AFA Escola Institut Sant Jordi - **Laura Obradors**, AFA EDN - **Alicia Galera**, AFA Quitxalla - **Gerard Pons**, Club Natació **Ilona Iwan**, Centre Excursionista - **Robert Riera** i **Rafa Carmona**, Club Esportiu Navàs - **Josep Carol**, Club de Bàsquet - **Ferran Prat**, Club Karate - **Manel Cantero**, Club Tennis - Pàdel **Dídac Batlló**, Casal de la Gent Gran- **Adelina Codina**, Càrites - **Maria Àngels Suau**, Associacions de veïns món rural - **Jofre, Adrià, Roser** i **Josep Maria**, Associació de Veïns del Barri de Cal Miquel - **Diego Morales**, Barri de la Residència - **Carmeta Obradors**, Associació de veïns del Barri de Bonavista - **Montse Lladó**, Associació de Veïns de la carretera de Castellet - **Lluís Sanmiquel**, Representants comerços: **Teresa Torrabadella** i **Dolors Cabra**, Farmàcia Badia, Farmàcia Maristany, Farmàcia del Passeig, Espiral Centre Psicopedagogia - **Núria Martí**, Tàlem - **Mònica Riera**, Aula 28 - **Anna Maria Mendez Vilalta**.

1. Introducció	7		
2. Marc conceptual i legislatiu	8		
2.1. Definició i evolució dels conceptes de salut i de salut pública.	8		
2.2. Els determinants socials de la salut.	8		
2.3. Salut a Totes les Polítiques.	11		
2.4. Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).	11		
2.5. Marc normatiu i de planificació sanitària a Catalunya.	12		
2.6. El Pla Local de Salut.	14		
3. Metodologia	15		
3.1. Organització.	15		
3.2. Metodologia quantitativa.	15		
3.3. Metodologia qualitativa.	15		
4. Indicadors de salut.	19		
4.1. Indicadors demogràfics.	19		
4.2. Indicadors de salut de Navàs.	24		
4.3. Indicadors de medi ambient.	26		
· Navàs.			
· La qualitat de l'aire.			
· La contaminació lumínica.			
· La contaminació acústica.			
· Contaminació per radiació electromagnètica.			
· L'aigua de consum humà.			
		· El tractament de les aigües residuals.	
		· L'estat de les aigües superficials.	
		· El reciclatge i els residus urbans.	
		· Síntesi de l'estat dels indicadors de l'entorn físic.	
		5. Anàlisi qualitativa	40
		5.1. Resultats.	40
		5.2. Conclusions sobre els grups focals.	44
		6. Pla d'acció	46
		6.1. Metodologia per a l'elaboració del Pla d'acció.	48
		6.2. Línia estratègica: Condicions polítiques, socioeconòmiques, culturals i mediambientals.	50
		6.3. Línia estratègica: habitatge.	57
		6.4. Línia estratègica: treball i atur.	58
		6.5. Línia estratègica: protecció de la salut.	60
		6.6. Línia estratègica: benestar emocional i salut mental.	64
		6.7. Línia estratègica: xarxes socials i comunitàries.	66
		6.8. Línia estratègica: serveis de salut.	69
		6.9. Línia estratègica: activitat física.	68
		6.10. Línia estratègica: alimentació saludable.	71
		6.11. Línia estratègica: consum de substàncies i addiccions.	73
		6.12. Línia estratègica: seguretat de les persones.	75
		Annex I: taula base inicial	76

ABS	Àrea Bàsica de Salut	CAP	Centre d'Atenció Primària	PINSAP	Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública
AGA	Àrea de Gestió Assistencial	EAP	Equip d'Atenció Primària	PLS	Pla Local de Salut
ARC	Agència de Residus de Catalunya	EDAR	Estació Depuradora d'Aigües Residuals	STP	Salut a Totes les Polítiques
ASPB	Agència de Salut Pública de Barcelona	LLOSC	Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya	TME	Taxa de mortalitat estandarditzada
ASPCAT	Agència de Salut Pública de Catalunya	ODS	Objectius de Desenvolupament Sostenible	XVPCA	Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica
ATDOM	Atenció domiciliària	OMS	Organització Mundial de la Salut	ZQA	Zona de Qualitat de l'Aire

Taula 1

Catàleg de la xarxa viària bàsica, comarcal i local primària

Taula 2

Perfil del municipi vs. comarca

Taula 3

Diòxid de nitrogen (NO₂)

Taula 4

Partícules en suspensió PM10

Taula 5

Ozó troposfèric

Taula 6

Altres contaminants

Taula 7

Monitoratge Banda Ampla (100 kHz a 8 GHz)

Taula 8

Evolució de la recollida selectiva bruta

26

27

28

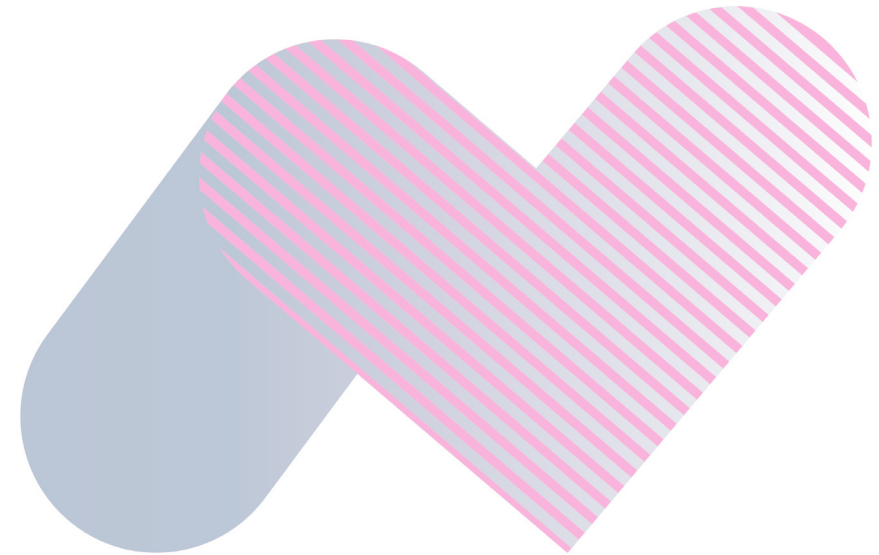
29

30

30

35

37

«Mentre tinguem salut...»

Aquesta és una frase que poc o molt uns i altres hem sentit o dit alguna vegada, i és que la salut és un bé preuat que hem d'enfortir i cuidar des de tots els àmbits i recursos. A Navàs en som plenament conscients i per aquest motiu hem redactat el Pla Local de Salut per als anys 2023-2027, però no només això, durant anys hem dut a terme diverses accions en tots els àmbits per incentivar nous hàbits saludables que ajuden a fer salut: des de caminades de descoberta del territori, fins a tallers d'alimentació, xerrades sobre salut mental o tallers de sexualitat a les escoles i instituts, per citar algunes accions.

Sempre hi hem apostat, però és innegable que com a Ajuntament tenim els recursos limitats i no sempre podem arribar allà on voldríem. La sanitat, pública i de qualitat, ha de ser el pal de paller d'una societat forta, però malauradament les retallades en aquest àmbit cada vegada fan que perdem qualitat tant els usuaris com el personal dels centres sanitaris, que han de fer un sobreesforç per cobrir tota la demanda sanitària que els arriba.

Semblava que la crisi sanitària de la Covid-19 impulsaria la sanitat i es millorarien les condicions laborals dels professionals de la salut –que van estretament lligades a la millora de l'atenció als pacients–, però s'ha quedat a mitges. Sí que la Covid-19 ha suposat un canvi de paradigma, i com a societat hem pres més consciència en aquest sentit: les cures, l'ajuda entre el veïnat, viure en comunitat en un entorn saludable o donar la importància que es mereix la salut mental, són aspectes que poc a poc es van posant al centre.

El Pla de Salut s'ha redactat amb la inestimable ajuda de l'equip de professionals de l'EAP Navàs-Balsareny, però també amb la col·laboració d'entitats i veïnat de Navàs, personal de l'Ajuntament i representants dels diferents partits polítics. El Pla és

transversal i neix de la necessitat de dotar el municipi d'una eina efectiva i eficaç per potenciar alguns dels termes expressats més amunt, i amb un únic objectiu: millorar la qualitat de vida dels navassencs i navassenques. I per fer-ho, es posa èmfasi en la millora de la qualitat de vida, que passa també per aconseguir que tots plegats tinguem un major sentiment de pertinença al municipi, reduir les desigualtats, posar les cures al centre i apostar pel feminisme en tots els àmbits, així com fomentar l'envelliment actiu, l'accés a una alimentació de proximitat i ecològica, i sobretot crear comunitat per entre tots i totes enfortir la salut de Navàs.

Com a municipi, i com a societat, tenim un gran repte per davant, i el Pla Local de Salut ens ajudarà a posar-ne les bases. Aprofitem-lo!

Genís Rovira Barat

Alcalde de Navàs

Els plans locals de salut són el resultat d'un procés interdisciplinari i participatiu per dissenyar l'instrument que analitza, ordena, prioritza i proposa accions per a la millora de la salut. L'objectiu final és aconseguir un municipi al més saludable possible, i les seves propostes es recullen per escrit plantejant objectius a diferents nivells per resoldre els problemes de salut – en sentit ampli– que prèviament s'hagin detectat. Per aconseguir el màxim nivell de salut, cal tenir una visió àmplia de la mateixa, raó per la qual es considera que la millor definició segueix sent la que va fer l'Organització Mundial de la Salut l'any 1946.

Alhora, cal tenir en compte que el concepte de salut s'emmarca dins d'una sèrie d'altres propostes internacionals que van des de la declaració de Rio, sobre el desenvolupament sostenible, fins a l'Estratègia de Salut a Totes les Polítiques (STP), passant pels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Al mateix temps, cal tenir en compte que la salut no és una variable independent, sinó que hi ha una sèrie de causes que la poden fer variar, tant a nivell individual com col·lectiu. Aquesta possibilitat ha estat recollida pel Model de Determinants de la Salut, que també forma part de la base analítica de tot pla de salut.

D'aquesta manera, els plans de salut fan èmfasi en la importància de les polítiques públiques (a nivell municipal) per garantir la salut i el benestar de les persones i de la comunitat i reduir alhora les desigualtats socials.

En el procés d'elaboració d'un pla de salut es troben dues fases: el perfil de salut i el pla d'acció, i totes dues permeten el procés de participació de la població.

El **perfil de salut** és l'anàlisi dels indicadors existents a nivell municipal o supramunicipal que influeixen en la salut de les persones del municipi que s'estigui estudiant.

El **pla d'acció** defineix les accions per millorar la salut de les persones d'aquell territori, tenint en compte el Model de Determinants de la Salut i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Tant el perfil de salut com el pla d'acció s'elaboren mitjançant processos participatius en què es té en compte la visió de la població i alhora la de les persones amb un perfil tècnic o polític. D'aquests processos participatius sorgeix la llista d'accions que caldrà dur a terme i la periodització amb què caldrà abordar-les, de manera que s'estableix una certa prioritització de les accions i de les necessitats. El pla d'acció també proposa els indicadors d'avaluació de cada una de les accions definides.

Un bon pla d'acció ha de ser àgil, operatiu, avaluable i adaptable a les diverses situacions que es puguin anar vivint, i s'ha de recollir en un document fet amb l'objectiu d'incorporar la perspectiva de salut en l'agenda local i afavorir l'equilibri territorial en matèria de salut. És en aquest sentit que porta els objectius de salut a l'entorn més efectiu i més proper a la ciutadania i que considera les persones com a autèntiques protagonistes del seu entorn vital.

D'aquesta manera, el Pla Local de Salut esdevé un projecte transversal i participatiu que pretén impulsar accions que actuïn sobre els determinants de la salut amb la finalitat de millorar i promocionar la salut de les persones, promovent l'estratègia de Salut en Totes les Polítiques i treballant de manera conjunta amb la comunitat.

2.1. Definició i evolució dels conceptes de salut i de salut pública

La definició de **salut**, lluny de ser universal i estàtica, ha anat evolucionant al llarg dels segles. Va ser l'any 1946 que l'OMS va proposar el concepte de salut actualment més acceptat:

”La salut és un estat de complert benestar físic, mental i social i no només l'absència d'afeccions o malalties”.¹

Des d'aquell moment, la salut deixava d'entendre's com un estat d'absència de malaltia per passar a incloure el benestar a diferents nivells (físic, mental i social). Cal no oblidar, però, que segons aquesta definició una part de la concepció de salut passa per l'absència de malalties, fet que ens recorda la importància de l'estudi de la morbiditat per entendre l'estat de salut d'una població. Aquest punt no és estrany que escapi a algunes formulacions teòriques, com per exemple les basades exclusivament en els objectius del mil·lenni (vegeu més endavant).

D'aquesta manera, amb la definició consensuada per l'OMS, el concepte de salut es va fer més complex i es va ampliar, ja que, en incorporar la idea de “benestar físic, mental i social”, varen entrar en joc múltiples factors més enllà dels biològics. Entre aquests nous factors hi ha els econòmics, socials, culturals, mediambientals o polítics.

Amb el temps, aquesta nova definició va permetre que l'ONU es proposés els anomenats Objectius del Mil·lenni (2000),² convertits després en Objectius de Desenvolupament Sostenible (2015), tot i que en aquest paradigma sembla que no es tingui en compte la distribució de les malalties.

És evident que si s'amplia la visió que es té de la salut, també s'ha d'eixamplar la forma en què s'ha d'abordar. Així, la salut deixa d'estar només en mans del sistema sanitari per estendre's a múltiples camps. És d'aquí d'on sorgeixen les idees de la Salut en Totes les Polítiques (OMS, 2013).

Sembla evident que entendre la salut com un estat de benestar mental i social posa molt a prop del centre de la política sanitària l'anomenada salut pública.

La **salut pública**, seguint la definició de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT),³ fa referència a aquell conjunt d'activitats organitzades pels poders públics i pel conjunt de la societat dirigides a la protecció i promoció de la salut de les persones, tant en l'àmbit individual com col·lectiu, així com a la prevenció de malalties de la població.⁴

Per tant, és objecte de la salut, i especialment de la salut pública, la protecció de la salut, la promoció de la mateixa i la prevenció de les malalties.

- La **prevenció** és el conjunt d'actuacions dirigides a evitar les malalties, reduir-ne els factors de risc, aturar el seu avenç i atenuar-ne les conseqüències.

¹ Conferència Sanitària Internacional de l'OMS, 1946

² Els objectius del mil·lenni incloïen erradicar la pobresa extrema i la fam, assolir l'educació primària universal, promoure la igualtat de gènere, reduir la mortalitat infantil, millorar la salut materna, combatre la sida, la malària i altres malalties, incentivar el desenvolupament sostenible i desenvolupar una aliança global per al desenvolupament.

³ Salut pública: el conjunt organitzat d'actuacions dels poders públics i del conjunt de la societat per mitjà de la mobilització de recursos humans i materials per a protegir i promoure la salut de les persones, en l'àmbit individual i col·lectiu, prevenir la malaltia i tenir cura de la vigilància de la salut. Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública.

<https://www.parlament.cat/document/cataleg/47989.pdf>

⁴ Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública.

• La **promoció** és el conjunt d'actuacions destinades a fomentar la salut de la població, l'envelliment saludable i l'equitat a partir de l'empoderament de les persones i el foment d'entorns saludables.

La **protecció** s'orienta a preservar la salut davant d'agents presents en el medi (físics, químics i biològics). Les accions se centren en la salut alimentària, la salut ambiental i el control de pràctiques de risc sanitari.

2.2. Els determinants socials de la salut

La salut entesa com s'ha exposat més amunt està condicionada per les circumstàncies en què les persones neixen, creixen, viuen i envelleixen.

Aquestes circumstàncies són conegudes amb el nom de “determinants socials de la salut” i inclouen factors econòmics, mediambientals, culturals, socials i polítics vinculats a polítiques que no necessàriament s'han de considerar estrictament sanitàries. Avui dia és clar que la pobresa, la qualitat de l'aire, el gènere i algunes decisions polítiques en àmbits no sanitaris tenen o poden tenir grans repercussions en la salut de les persones.

Dahlgren i Whitehead estan considerats els primers investigadors dedicats a l'estudi dels determinants de salut, i el seu model s'ha convertit en un dels paradigmes més utilitzats per explicar aquestes diferències. Es tracta del Model de Determinants Socials de la Salut que Dahlgren i Whitehead varen proposar l'any 1991.⁵

Dahlgren i Whitehead presenten els determinants de la salut de la població com una sèrie d'estrats que se superposen al voltant d'unes característiques individuals com l'edat, el sexe i alguns factors constitucionals que no són modificables per l'acció política.

Al seu voltant, situades en capes concèntriques, es troben una sèrie d'influències que poden ser modificades per l'acció política. L'esquema explicatiu de Dahlgren i Whitehead ha estat reinterpretat i ampliat per autors com Barton i Grant (2006) (Figura 1).

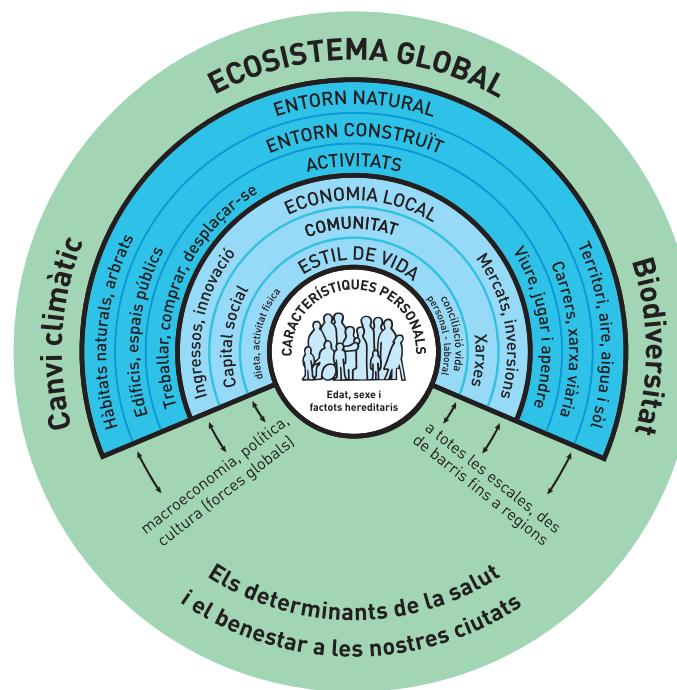

Figura 1 - Model de Determinants de la Salut
Font: Diputació de Barcelona a partir de Barton i Grant, 2006.

⁵ Dahlgren G, Whitehead M (1991). "The main determinants of health" model, version accessible in: Dahlgren G, and Whitehead M. (2007) European strategies for tackling social inequities in health: Levelling up Part 2. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0018/103824/E89384.pdf

En primer lloc, es troben els estils de vida individuals, entre els quals s'inclou el consum de tabac o d'alcohol i l'activitat física.

En segon lloc, les persones interaccionen entre elles i amb la seva comunitat integrades en xarxes socials i comunitàries; la pertinença a aquestes xarxes condiciona els seus estils de vida i la seva salut.

Al tercer estrat es troben les condicions de vida i de treball, l'agricultura, l'accés a béns i serveis fonamentals com l'educació o els serveis sanitaris.

Finalment, com a mediadors de la salut, les influències econòmiques, culturals i mediambientals actuen sobre totes les altres capes.

Els determinants socials de la salut posen de manifest que la intervenció en salut s'ha de dur a terme en múltiples camps i que cal que es tinguin en compte tots els estrats dels determinants socials de la salut si es vol fer una intervenció integral en salut. Els determinats de la salut han estat emprats per la Diputació de Barcelona per redactar els seus projectes de plans de salut.⁶

En els últims anys han aparegut nous models (Figura 2) que posen el focus sobre les desigualtats en salut que generen els diferents determinants socials de la salut. Aquests models fan èmfasi en què cal intervenir sobre tots els determinants de la salut i dotar de recursos segons les necessitats per tal de garantir l'equitat en salut.

Com es veu en la Figura 2, els eixos de desigualtat en matèria de salut són la classe social, el gènere, l'edat, l'ètnia, el territori i, en certa mesura, el poder.

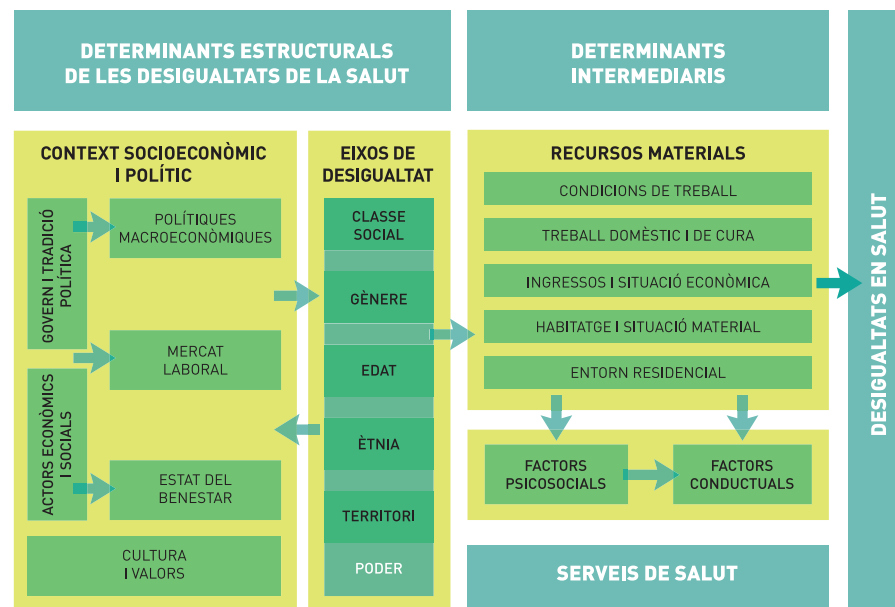

Figura 2 - Determinants socials de les desigualtats en salut
Font: Borrell i Malmusi, 2010.

Totes aquestes desigualtats deriven de l'estructura socioeconòmica i política de cada país o comunitat analitzada i només tenen com a contrapunt els recursos propis de l'estat de benestar.

⁶ Forés Arlandis, J. I altres: Conjunt bàsic d'indicadors per incorporar la perspectiva de salut als plans locals de salut i plans d'ordenació urbanística municipal. Barcelona: Diputació, 2021.

És a l'estat de benestar i a la seva estructura de recursos socials a qui toca fer front a les desigualtats en els recursos materials, les condicions de treball, el treball domèstic i de cura, els ingressos i la situació econòmica, l'hàbitat i la situació material de les persones i el seu entorn residencial.

Aquesta manera d'entendre la salut concep l'administració pública com a vetlladora de la situació vital de totes les persones i no només com a proveïdora dels serveis de salut.

2.3. Salut a Totes les Polítiques

El concepte de salut exposat i el Model dels Determinants Socials de la Salut ressalten que la majoria de factors que condicionen la salut no responen únicament a l'àmbit d'actuació propi del sistema sanitari. Abasta, també, sectors tan amplis com l'educació, els serveis socials, el transport, l'urbanisme, els serveis tècnics o el medi ambient.

Per incloure aquesta perspectiva en la planificació i execució de les polítiques públiques, l'Organització Mundial de la Salut (2013) va proposar l'enfocament de la Salut a Totes les Polítiques (STP).⁷ Aquest enfocament té l'objectiu d'intervenir en l'estat de salut de la població des de les polítiques de sectors no únicament sanitaris. Cal incorporar la preocupació per la salut en tots els sectors per poder intervenir sobre els múltiples determinants de la salut.

La incorporació de la salut a totes les polítiques consisteix a adoptar un enfocament intersectorial de les polítiques públiques en què es tinguin en compte les repercussions sobre la salut.⁸

En el nostre cas, es tracta de treballar conjuntament des de les diferents àrees de l'administració local per poder intervenir sobre els múltiples factors que determinen la salut, en el marc del Pla de Salut de Catalunya 2021-2025, portant a terme una coordinació amb altres plans de desenvolupament local per treballar més en estratègies i plans integrals, compartits o transversals.

2.4. Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

L'Assemblea General de Nacions Unides⁹ va aprovar, el 25 de setembre de 2015, l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible amb els objectius d'erradicar la pobresa, lluitar contra les desigualtats i les injustícies i frenar el canvi climàtic, entre altres. L'Agenda configura un full de ruta que pretén assolir el desenvolupament mundial sostenible. Tot i que la salut i el benestar tenen un àmbit propi, aquests es troben en tots i cadascun dels 17 objectius del mil·lenni.

L'Agenda 2030 s'orienta en tres dimensions, l'econòmica, la social i l'ambiental, i és d'aplicació universal. Es desplega en 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), a través dels quals es proposa l'abordatge dels grans reptes globals: la salut, la lluita contra la pobresa, el canvi climàtic, l'educació, la igualtat de gènere, la pau o

⁷ Organització Mundial de la Salut.

https://www3.paho.org/hq/index.php?option=com_docman&view=download&alias=44616-cd53-10-2014-plan-accion-sobre-salud-todas-politicas-616&category_slug=salud-todas-politicas-9814&Itemid=270&lang=es

⁸ Organització Mundial de la Salut, 2013.

⁹ Assemblea Nacions Unides. <https://sustainabledevelopment.un.org/>

les ciutats sostenibles, entre altres. Els ODS inclouen 169 metes que contribueixen al compliment de l'objectiu.¹⁰

Tot plegat fa necessari que l'administració local, a l'igual que a nivell internacional, nacional, regional o comarcal, es responsabilitzi i comprometi a seguir les fites marcades, amb un treball col·laboratiu i d'aliances amb el món empresarial, l'acadèmic i la pròpia comunitat.

Figura 3 - Objectius de Desenvolupament Sostenible

Font: Borrell i Malmusi, 2010.

¹⁰ L'Agenda 2030 promou l'acció de 5 esferes: persones, planeta, prosperitat, pau i aliances. La seva implementació es basa en els següents principis:

- **Universals:** impliquen tots els països, independentment del seu nivell de desenvolupament econòmic.
- **Globals:** aborden els desafiaments locals, nacionals i transnacionals més urgents dels nostres temps.
- **Integrals:** estan interconnectats en totes les seves dimensions i a tots els nivells: reptes, països i diferents nivells de govern.
- **Mesurables:** s'han de mesurar amb indicadors.

2.5. Marc normatiu i de planificació sanitària a Catalunya

L'aproximació a la noció de salut exposada fins ara ha rebut l'aval i el suport de diferents organismes autonòmics, estatals i internacionals. Les principals propostes i documents que la recolzen són:

Normativa internacional

- **L'Estratègia de Salut per a Tothom en el segle XXI** (OMS, 2000)¹¹ parteix de polítiques de salut d'àmbit local per tal d'identificar i solucionar els problemes que amenacen la salut, potenciar els factors positius, promoure polítiques públiques, atendre els grups més vulnerables i reforçar el poder de la comunitat.
- **La Declaració d'Adelaida** (OMS, 2010)¹² planteja la implementació d'una governança compartida a favor de la salut i el benestar a través de la Salut en Totes les Polítiques.

- **Ambiciosos:** no deixen ningú enrere.
- **Inclusius:** impliquen tots els nivells de govern i totes les parts interessades en un esforç col·lectiu per al desenvolupament sostenible.
- **Multidimensionals:** inclouen les 3 dimensions del desenvolupament sostenible (econòmica, social i mediambiental).

Basats en l'experiència adquirida dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni.

¹¹ OMS. Estratègia de salut para todos en el siglo XXI. 1998.

<http://www.famp.es/export/sites/famp/galleries/documentos-obs-salud/SALUD-21.pdf>

¹² OMS. Declaración de Adelaida sobre Salud en Todas las Políticas. 2010.

https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44391/9789243599724_spa.pdf?sequence=1&isAllo wed=y

Normativa europea

- **La Carta Europea d'Autonomia Local** (Consell d'Europa, 1985)¹³ estableix que correspon als municipis el dret i la potestat efectiva d'ordenar i gestionar una part important dels afers públics mitjançant l'impuls de polítiques pròpies.

Normativa estatal

- **La Estrategia de Promoción de la Salud y Prevención en el Sistema Nacional de Salud** (Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud, 2014)¹⁴ proposa el desenvolupament progressiu d'intervencions dirigides a la prevenció de malalties, lesions i la discapacitat, i es caracteritza pel seu abordatge integral i el seu enfocament positivista i poblacional.

- **Ley 33/2011, de 4 de octubre, general de salud pública**¹⁵, que defineix les bases per tal que la població assoleixi i mantingui el millor nivell de salut possible actuant sobre els processos i factors que hi influeixen per tal de prevenir la malaltia i protegir i promoure la salut individualment i col·lectivament.

Normativa autonòmica

- **Llei 15/1990, d'ordenació sanitària de Catalunya**¹⁶ defineix el manteniment i la millora de la salut de la població com a objectiu fonamental del sistema sanitari català i, per assegurar-ne el seu compliment, es fonamenta sobre els principis d'accessibilitat universal, l'equitat, l'eficàcia i l'eficiència.

- **Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública de Catalunya**¹⁷ on es garanteix la vigilància de la salut pública, la promoció de la salut individual i col·lectiva, la prevenció de la malaltia i la protecció de la salut. També propicia una cooperació més estreta dels serveis de salut públics municipals en una xarxa d'equipaments locals.

Normativa local

- **Decret legislatiu 2/2003, del 28 d'abril, que aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya**¹⁸, que reconeix en l'àmbit de l'administració local la plena competència municipal per al desenvolupament de polítiques de prevenció, serveis i reinserció social.

¹³ Consejo de Europa. Carta Europea de Autonomía Local. 2018. <https://rm.coe.int/1680719ca3>

¹⁴ Ministerio de Sanidad, consumo e Igualdad. Estrategia de Promoción de la Salud y Prevención en el Sistema Nacional de Salud. 2014. <https://www.msbs.gob.es/profesionales/saludPublica/prevPromocion/Estrategia/docs/EstrategiaPromocionSaludyPrevencionSNS.pdf>

¹⁵ BOE. Ley 33/2011, de 4 de octubre, General de Salud Pública. 2011. <https://www.boe.es/eli/es/l/2011/10/04/33/con>

¹⁶ Portal Jurídic de Catalunya. Llei d'ordenació sanitària de Catalunya. 1990. <https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/1324/1794998.pdf>

¹⁷ Portal Jurídic de Catalunya. Llei de salut pública de Catalunya. 2009. <https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/5495/1804681.pdf>

¹⁸ DIBA. Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. https://dibaaps.diba.cat/vnis/temp/CIDO_dogc_2003_05_20030520_DOGC_20030520_005_037.pdf

Marc de planificació sanitària autonòmica

- **Pla de salut de Catalunya 2021-2025**¹⁹, instrument i marc de referència per a totes les actuacions públiques en matèria de salut dins de l'àmbit de la Generalitat. El seu objectiu és millorar la salut i la qualitat de vida de la població.
- **Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública del 2014 (PINSAP)**²⁰ amb l'objectiu d'assolir els propòsits de millora i protecció de la salut de la forma més equitativa i eficient possible, a partir d'intervencions sobre els determinants de la salut de la població.

2.6. El Pla Local de Salut

El Pla Local de Salut és un instrument de planificació en salut que s'orienta al desenvolupament d'un procés compartit per a la millora de la salut. El Pla de Salut recull la planificació, l'ordenació i la coordinació de les actuacions que es fan en matèria de salut pública (prevenció, promoció i protecció) a nivell municipal.²¹

El Pla de Salut posa l'accent en la importància de les polítiques públiques locals per garantir la salut i el benestar de les persones, entenent que la salut va més enllà de les decisions individuals, perquè, partint de l'autonomia i les desigualtats compartides, les decisions es veuen condicionades per l'entorn de la persona i són modulades per les desigualtats de poder, definides a través dels eixos de desigualtat.

El Pla Local de Salut, doncs, està encaminat a reduir la iniquitat en salut, és a dir, ha de contribuir a la possibilitat que qualsevol persona, independentment de les seves circumstàncies socials, pugui arribar al seu màxim exponent de salut.

El procés d'elaboració del pla de salut comprèn dos grans elements:

- **El perfil de salut o anàlisi de la situació en salut:** és l'anàlisi prèvia dels diferents indicadors quantitius i qualitius que incideixen en la salut per poder identificar els principals reptes del municipi en termes de salut.
- **El pla d'acció:** a partir de l'anàlisi, el pla de salut prioritza els objectius a assolir per donar resposta als reptes detectats i especifica quines accions i quines metodologies seran les adients per assolir-los.

Així doncs, es pot definir el pla de salut com l'eina que sistematitza el procés a seguir per fer evolucionar el municipi cap a un entorn respectuós i promotor de la salut. Alhora, és un document que estableix les bases i vertebrava la coordinació entre tots els agents involucrats en la salut. En altres paraules, el PS ofereix una fotografia d'on es troba el municipi en matèria de salut, cap a on va i de quina manera arribar-hi.

¹⁹ Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. Pla de salut de Catalunya 2021-2025. (2021) Disponible a: https://salutweb.gencat.cat/ca/el_departament/Pla_salut/pla-de-salut-2021-2025/

²⁰ Agència de Salut Pública de Catalunya. Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública (PINSAP) https://salutpublica.gencat.cat/ca/sobre_lagencia/Plans-estrategics/pinsap/

²¹ Diputació de Barcelona. Plans Locals de Salut. <https://www.diba.cat/web/salutpublica/planificaciosplocal>

Per elaborar aquest pla de salut, en primer lloc s'ha definit l'organització i els seus grups de coordinació i, posteriorment, la metodologia que ha guiat la fase d'elaboració del perfil de salut o anàlisi de situació de salut i la del pla d'acció.

3.1. Organització

El Pla de Salut s'ha elaborat a partir del treball i de la coordinació de diferents grups:

- **Grup motor:** equip encarregat de portar a terme l'elaboració del pla, format per persones amb responsabilitats tècniques, polítiques de l'Ajuntament de Navàs, de l'EAP Navàs i de l'Agència de Salut Pública de Catalunya.
- **Grup coordinador:** està format per persones representants d'entitats i/o associacions, agents clau en salut i entitats polítiques o socials o a títol individual del municipi.

L'elaboració del perfil de salut s'ha fet mitjançant la recopilació i l'anàlisi de dades utilitzant metodologia qualitativa i quantitativa.

3.2. Metodologia quantitativa

Pel que fa a l'**anàlisi de les dades quantitatives**, la informació s'ha extret de diferents fonts ja existents, realitzant una anàlisi documental de diverses informacions d'àmbit municipal i/o dades d'institucions supramunicipals.

Aquestes fonts han possibilitat establir una sèrie d'indicadors que permeten conèixer l'estat de salut de la població de Navàs i que es poden comparar al llarg del temps.

Segons la definició de salut emprada, cal cercar indicadors de morbiditat i de mortalitat, dels determinants de la salut, de desigualtats socials en temes de salut i sobre els objectius de desenvolupament sostenible.

3.3. Metodologia qualitativa

Les metodologies qualitatives aporten un coneixement que no pot ser obtingut a través de les metodologies quantitatives. Per tant, formen part d'un àmbit de coneixement que, de forma paral·lela al que proporcionen els mètodes quantitius, permet ampliar el seu abast i aporten noves informacions i perspectives.

No es pot considerar que una anàlisi de la situació de salut estigui completa sense haver inclòs alguna tècnica qualitativa que permeti conèixer l'opinió de la població general o d'algun col·lectiu en concret.

Els mètodes qualitius s'orienten a la identificació de les problemàtiques i dels consensos fets des de la proximitat i d'acord amb els significats que les persones els atorguen. El que volen aquests mètodes és valorar la visió de l'altre, renunciant a imposar qualsevol hipòtesi a verificar i estar obert a l'observació dels fenòmens tal com es presenten.

De forma resumida, es pot dir que les dades són les "veus". Aquest coneixement està dominat pel fet descriptiu a partir de la pregunta inicial. A aquesta pregunta tracta de mantenir-se fidel la persona que facilita el procés i recull amb la màxima fidelitat possible les aportacions dels informants.

A més, amb aquests mètodes no solament s'obté informació sobre la qüestió preguntada, sinó també sobre els possibles factors dels problemes assenyalats i les possibles vies d'abordatge. La diversitat d'opinions fa que els tipus de resultats sovint siguin diversos, amb la qual cosa no sols es veu un ventall coherent de causes i de fets, sinó també de vies d'abordatge, encara que no sigui el seu propòsit inicial. En aquest sentit, els mètodes qualitius són un nodridor d'anàlisi i de propostes d'intervenció proporcionades pels actors comunitaris.

Els mètodes qualitius suposen una sèrie diversa de tècniques i de pràctiques que pretenen fer emergir sabers diversos, tots igualment rellevants. Els mateixos mètodes tenen una plasticitat derivada del context, de la qualitat de les persones que hi intervenen, de la diferent importància d'una mateixa problemàtica en un espai geogràfic o temporal. També és important considerar l'ús que s'està donant als diversos mètodes de treball: si són generats per proporcionar coneixement o si estan situats en una dinàmica socialment transformadora.

En l'elaboració d'un pla de salut, els mètodes qualitius han de ser emprats per proporcionar la visió del tema des del punt de vista poblacional, representada per persones escollides a partir del supòsit del seu grau de coneixement de la problemàtica del territori, sense que siguin necessàriament professionals.

Entre els mètodes qualitius de recollida d'informació es prioritzen els grups focals i les entrevistes en profunditat, tot i que les anàlisis documentals també poden ser una bona font d'informació.

Els grups focals

La tècnica utilitzada principalment en la metodologia qualitativa d'un pla de salut són els grups focals, que consisteixen en una entrevista col·lectiva dirigida per una persona que modera a través d'un guió i on es busca la interacció entre les persones participants amb l'objectiu d'aprofundir en el tema i donar respostes possibles a les preguntes plantejades. El nombre de persones participants desitjable és entre cinc i deu. El grup focal és molt eficient, ja que s'obté molta informació amb un baix consum de recursos, almenys en la producció de la informació, perquè una altra cosa és la seva anàlisi.

El grup focal és una tècnica qualitativa emprada en les ciències socials des de fa quasi cent anys que busca conèixer les opinions d'un grup de persones sobre una determinada situació i en la que el dinamitzador fa l'acció de la constant recentralització en l'objecte de la qüestió. D'aquí l'adjectiu focal: mantenir-se en el focus.

L'objectiu dels grups és l'obtenció d'un consens sobre la situació de salut en el municipi, amb la identificació dels principals problemes percebuts de salut. Aquesta informació ha de completar l'obtinguda mitjançant les tècniques quantitatives i permetre arribar a una llista de problemes de salut rellevants. Ni la persona que modera els grups ni les participants han de disposar de cap informació prèvia sobre aquests extrems.²²

²² Les persones convidades a participar en els grups generalment són triades pels serveis municipals propers als àmbits d'intervenció del pla de salut, pel servei d'atenció primària de salut i pels membres del grup coordinador, d'acord amb el criteri del presumpte coneixement de la situació de salut del municipi, i que es considera que són persones coneixedores de la vida ciutadana i tenen una especial sensibilitat pel tema de la salut, el benestar i els seus determinants.

La mostra seleccionada no respon a cap paràmetre estadístic i el que busca és mirar de saturar les possibles aportacions a la pregunta i no deixar de banda cap aspecte. En aquest sentit, la persona moderadora, en el seu guió d'entrevista, contempla explorar els diversos components del concepte salut i dels seus determinants per facilitar-los al grup de forma progressiva.

La mostra ha de tenir una estructura d'edats que asseguri la presència de les veus de la majoria d'estrats d'edat de la comunitat per "garantir" d'aquesta manera que cap grup quedarà sense aportar-hi el seu punt de vista. Cal dir que la variable edat és una variable de les dites "universals" que convé que quedi prou representada. Una cosa semblant podem dir en relació amb el gènere, raó per la qual s'ha de buscar la paritat en la composició dels grups.

En canvi, les variables socioeconòmiques, tot i ser molt importants i una font important de desigualtats, queden en un segon terme, ja que no es poden assegurar donada la petita dimensió dels grups. Per això, és rellevant la selecció de les persones del grup en la mesura que sàpiguen transcendir la seva posició social i abracin, a través del coneixement i l'anàlisi local, la globalitat de les poblacions respectives. Es tracta que estiguin en situació de transmetre, com a representants, les opinions comunes de la ciutadania.

Els grups focals poden ser de representants de la ciutadania o bé de persones expertes i tècniques en salut o en altres àmbits propers. Com a norma general, s'intenta tenir més d'un grup de cadascuna d'aquestes categories, però a vegades això no esdevé possible.

En tots els casos, a l'inici, s'agraeix la participació de les persones que participen al grup, s'explica el context de la reunió, els objectius de la trobada i el que es pretén,

es donen les instruccions que es faran servir perquè la tècnica es desenvolupi adequadament, s'aclareixen els dubtes que hi pugui haver i es procedeix a començar la sessió.

Sempre que sigui possible, les sessions es graven i la persona moderadora va prenent notes de les idees principals. Així mateix, quan ho considera necessari demana aclaraments i ordena els torns de paraula i les intervencions.

La pregunta a respondre, o sigui, el tema en què s'enfoca el grup, ha de ser:

Quins consideren (al parer de cada participant) que són els principals problemes de salut del seu municipi?

Els grups focals s'acaben quan es considera que s'ha arribat a la saturació dels temes, és a dir, quan les noves intervencions no aporten cap contingut o idea que no hagi aparegut anteriorment.

El world café

Aquesta metodologia qualitativa consisteix en una conversa que es desenvolupa en un ambient acollidor i amigable (que recordaria una cafeteria), que permet a un grup de persones dialogar sobre preguntes importants i no banals. D'aquesta manera, s'espera que generin idees, acords o que plantegin propostes d'acció creatives i innovadores.

És una metodologia que es desenvolupa a partir dels primers anys del segle XXI, promoguda per dos consultors mexicans (Juanita Brown i David Isaacs). Des de llavors s'ha aplicat en diferents marcs d'edat o culturals i amb finalitats diverses, tant en associacions privades com públiques.

El world càfè es basa en la necessitat humana de parlar dels problemes que ens afecten com a persones i com a grup i suposa que el fet de compartir discursos permet tenir accés a alguna forma de coneixement superior, que tindria una dimensió col·lectiva i no individual. D'aquesta manera apareix un significat comú, compartit entre tots els membres d'aquella col·lectivitat, que es pot aplicar en el futur.

Per posar en marxa un world càfè, s'escull un espai ampli on es col·loquen una sèrie de taules, en funció del nombre de persones. A cada taula es posen quatre cadires, de manera que les persones que hi participin es puguin distribuir de quatre en quatre. Seguidament es tria una pregunta que sigui significativa per a les persones que hi participin i sobre la que es vulguin explorar les diferents perspectives.

Normalment es fan tres o quatre rondes de conversa, d'uns 20 a 30 minuts cadascuna d'elles, sobre temes d'interès comú. Les persones van canviant de taula a cada ronda de manera que es crea una xarxa àmplia de connexions en molt poc temps.

Després de diverses rondes, es fa un treball comú de tot el grup i es demana als participants que reflexionin sobre el que ha anat sortint en cadascuna de les rondes, les coses més significatives i els projectes que en poden derivar.

El qüestionari online

Una manera d'aconseguir l'opinió d'una àmplia massa social consisteix a fer una enquesta a tota la població afectada, en el nostre cas de tot el municipi. Avui dia, els qüestionaris en línia faciliten molt la feina en aquest sentit.

Dins del qüestionari hi haurà dos tipus de preguntes.

Unes primeres per caracteritzar la mostra i poder saber si aquesta es desvia de la realitat de la població analitzada. En aquest sentit, és bàsic demanar l'edat, el gènere, el lloc on viu i altres variables objectives que ens permetin caracteritzar la mostra.

La resta de preguntes versen sobre els principals problemes de salut del municipi que s'estigui estudiant. Com que normalment abans s'han fet les sessions de grups focals de persones tècniques o de tota la població, aquestes preguntes es poden dedicar a proposar mesures per pal·liar els problemes que s'hagin detectat prèviament.

Els resultats d'aquest qüestionari són tractats a partir d'una anàlisi del contingut de les respostes escollides, donat que les respostes a aquest segon tipus de preguntes són obertes i no es poden agrupar entre elles ni donar-los valor estadístic.

4.1. Indicadors demogràfics

Navàs és un municipi de la comarca del Bages, amb una superfície de 80,62 km². Es troba a una mitjana de 370 metres d'altura i està format per set entitats singulars i onze nuclis disseminats.

L'any 2021 hi vivien 5.973 persones,²³ amb un lleuger decreixement en relació a l'any anterior (- 0,75%) i en relació al darrer quinquenni (-0,78%). Les diferències entre homes i dones són pràcticament inapreciables (49,4% homes; 50,6% dones). Pel que fa a edats, les persones joves representen el 15,77%, les adultes el 63% i la població gran el 21,23%.

Altres dades demogràfiques que cal tenir en compte són les següents:

- L'índex d'envelliment:²⁴ 134,61
- Mitjana d'edat: 44,64 anys
- Índex de dependència global:²⁵ 58,73
- Índex de recanvi:²⁶ 153,07
- Població estacional:²⁷ 5.742 persones
- Població resident a l'estranger: 142 persones.

23 O sigui, que tenia una densitat de 74 habitants per quilòmetre quadrat.

24 Relació entre la població de 65 anys i més i la població de 0 a 15 anys. D'aquesta manera, un índex 100 indica que hi ha la mateixa població tant en el grup de joves com en el de grans. Si l'índex és més gran que 100 vol dir que hi ha més població en el grup de grans que en el grup de joves (hi haurà més envelliment conforme el número sigui més elevat). Si l'índex és inferior a 100 vol dir que hi ha més població en el grup de joves que en el grup de grans (com més petit sigui l'índex, menys envelliment es trobarà). Es calcula amb la següent fórmula: (Població de 65 anys i més / Població de 0 a 15 anys)*100.

25 Relació entre els individus en edat no activa respecte a la població potencialment activa.

Fórmula: $(((\text{Població de 0 a 15 anys}) + (\text{Població de 65 anys i més})) / (\text{població entre 16 i 64 anys})) * 100$.

26 Quocient entre el nombre de persones de 60 a 64 anys i el nombre de persones de 15 a 19 anys. Fórmula: $(\text{Població de 60 a 64 anys} / \text{Població de 15 a 19 anys}) * 100$.

27 Les estimacions de població estacional constitueixen una estimació de les càrregues de població que suporta cada municipi i mesuren el nombre de persones que hi ha en un municipi en mitjana anual i en mitjana trimestral. En el càlcul s'hi inclouen les persones que tenen algun tipus de vinculació o relació amb el municipi, ja sigui perquè hi resideixen, hi treballen, hi estudien o perquè, sense ser la residència habitual, hi passen algun període de temps (vacances, estiuatge, caps de setmana, etc.), tant en residències pròpies com en cases de familiars o amics o establiments turístics (hotels, càmpings, apartaments, etc.).

El darrer any s'havia produït un total de 43 naixements i 77 defuncions, que com es veu suposa un creixement vegetatiu negatiu. Això fa que l'índex sintètic de fecunditat²⁸ se situï en l'1,22,²⁹ mentre que la taxa bruta de mortalitat³⁰ ha estat del 12,84.

La població estrangera va suposar un total de 545 efectius, amb un increment del 3,42% en el darrer any estudiat, i un creixement del 8,35% des de 2016. El 73% d'aquesta població estava formada per cinc nacionalitats, la més important de les quals era la marroquina (39%), seguida per la romanesa (17,6%) i polonesa (7,8%). Les persones d'origen paquistanès i d'Hondures formaven el quart i cinquè col·lectiu majoritari de persones immigrades. La taxa d'estrangeria de Navàs era del 9,12%.

La població estrangera té una edat mitjana de 32,76 anys, o sigui gairebé dotze anys més jove que el conjunt de la població de Navàs.

Com es veu en la piràmide d'edats adjunta (Figura 4), els grups majoritaris són els que tenen 40-50 anys, fet que suposarà un envelliment de la població en les properes dècades.

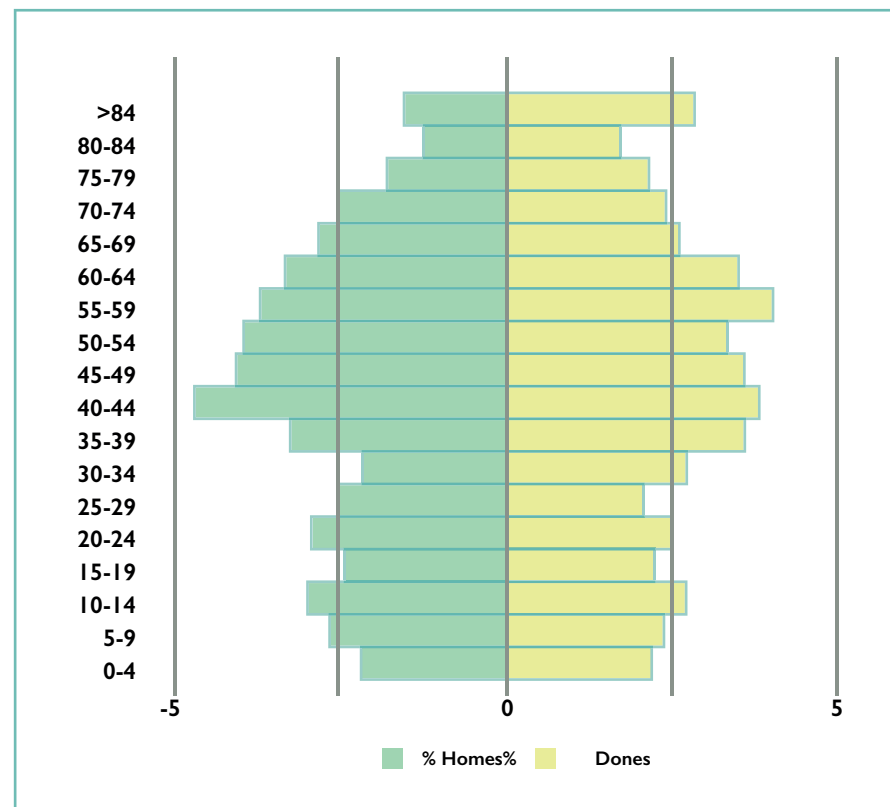

Figura 4 - Piràmide d'edats, Navàs 2021

28 Expressa el nombre de fills que hauria de tenir una dona hipotètica al final de la seva vida fecunda, si al llarg d'aquesta vida fecunda el seu comportament fos el mateix que el que reflecteix la sèrie de taxes específiques de fecunditat per edat.

Observacions: Implica avaluar una mitjana de fills per dona i mesura el nivell de recanvi generacional. El reemplaçament generacional s'estipula en 2,1 fills per dona.

29 Es pressuposa que per aconseguir l'estabilitat o el creixement de la població aquesta xifra hauria d'estar per sobre de 2.

30 Relació entre les defuncions registrades durant un any sobre la població en un determinat territori. Fórmula: Defuncions en el període / Milers d'habitants a meitat del període.

De fet, segons càlculs fet per l'IDESCAT, Navàs, l'any 2033, es preveu que tingui 6.087 habitants, dels quals el 26,7% tindran 65 anys o més. Aquest grup d'edat suposarà un increment que el situarà més de cinc punts per sobre del pes que té actualment.

A dia d'avui, l'estructura per edats de la població de Navàs no és massa diferent de la catalana, fet que descarta la importància de la variable edat en les tendències de salut que s'estudiïn en un altre apartat.

Mercat de treball

La població treballadora s'eleva fins a les 1.584 persones (tercer trimestre de 2020), que es divideixen de la següent manera:

- Treball assalariat: 1.088 persones
- Treball autònom: 496 persones.

L'evolució en els darrers anys s'ha caracteritzat per un increment important del treball assalariat (11,7%) i un descens suau del treball autònom (-1,39%). La majoria dels treballs es troben en el sector de serveis, tant en el sector assalariat, com en l'autònom:

Treball assalariat

- Serveis: 703 persones (64,6% del total)
- Indústria: 231 (21,2%)
- Construcció: 121 (11,1%)

Treball autònom

- Serveis: 313 (60,1% del total)
- Indústria: 64 (12,9%)
- Construcció: 90 (18,1%)

Una consideració a part es mereix el sector agrari, que suposa un total de 62 persones (33 en el sector assalariat i 29 en l'autònom). Com veiem es tracta d'un sector minoritari.

Les dades oficials indiquen que la població activa³¹ era de 2.931 persones el darrer trimestre de 2020, amb un increment de gairebé l'1,9% en el darrer quinquenni. En aquesta població activa, però, hi havia importants diferències de sexe:

- Població activa masculina: 1.548 persones (25,9% de la població total)
- Població activa femenina: 1.383 persones (23,1% de la població total).

Pel que fa a les edats, més del 46% de la població activa tenia més de 44 anys.

Aquesta dada és especialment rellevant quan es compara amb les taxes d'atur. En aquest sentit, si a Navàs hi havia un total de 296 persones sense feina (dades de setembre de 2022, que representen un 4,9% de la població total),³² tot i que aquesta xifra mostrés una tendència a disminuir, les diferències per sexe són força clares:

³¹ Persones de 16 anys i més que tenen ocupació o estan disponibles i fan gestions per incorporar-se al mercat de treball.

³² Cal recordar que es tracta d'atur registrat.

- Homes aturats: 123 persones (41,5 %)
- Dones aturades: 173 persones (58,4%)

La lectura de les mateixes dades a partir de les taxes d'atur registrat el mes de setembre de 2022 mostra que mentre els homes tenen una taxa del 8,18%, en les dones aquesta s'enfila fins al 12,64%. Pel que fa a l'estructura d'edats, les persones de més de 44 anys són les més perjudicades, ja que tenen una taxa del 14,77%.

Pel que fa a l'evolució de l'atur, també cal tenir en compte les següents tendències:

- El 67,2% de la població aturada té més de 44 anys.
- El 58,8% són persones que havien treballat en el sector de serveis.
- Mentre en el total de la població la variació anual ha estat negativa (-1,66%), entre la població immigrada s'ha produït un increment de l'atur del 17%.
- L'atur ha afectat més les persones amb baix nivell formatiu més que no amb un alt nivell de formació, però en tots dos extrems se n'han donat casos.

El gràfic següent mostra l'evolució de l'atur des de l'any 2020. Sembla que bona part d'aquesta evolució (increment notable a partir de març de 2020, que no recuperará els nivells inicials fins a l'estiu de 2021) es deu als efectes de la pandèmia de COVID.

Per fer front a les situacions d'atur, segons dades del programa Hermes de la Diputació, a Navàs hi havia un total de 173 prestacions, la majoria (86) de nivell assistencial i només 84 de nivell contributiu³³. La variació anual havia estat positiva (6,7%), però amb tot, la taxa de cobertura total només arribava al 57,48% de la població.

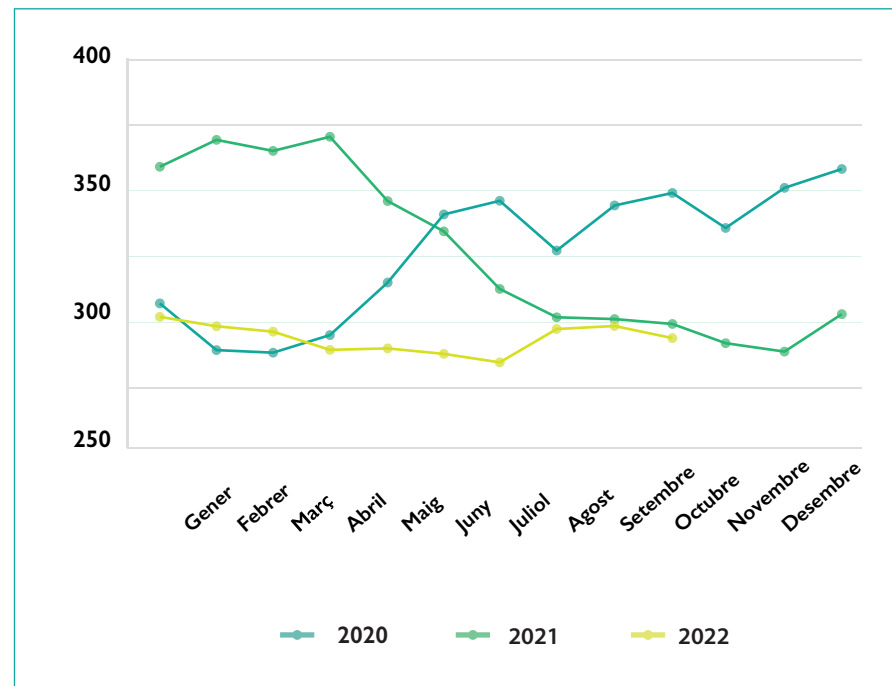

Figura 5 - Evolució mensual de les persones aturades de Navàs
Font: programa Hermes, Diputació de Barcelona

Activitat econòmica

El tercer trimestre de l'any 2020, segons dades de l'informe Hermes, Navàs comptava amb un total de 184 empreses, amb un increment del 8,24% des de

³³ Hi havia també 3 rendes actives.

2016. El 67,4% de les empreses corresponien al sector dels serveis, i l'agricultura era residual (i va ser l'únic sector que no va créixer).

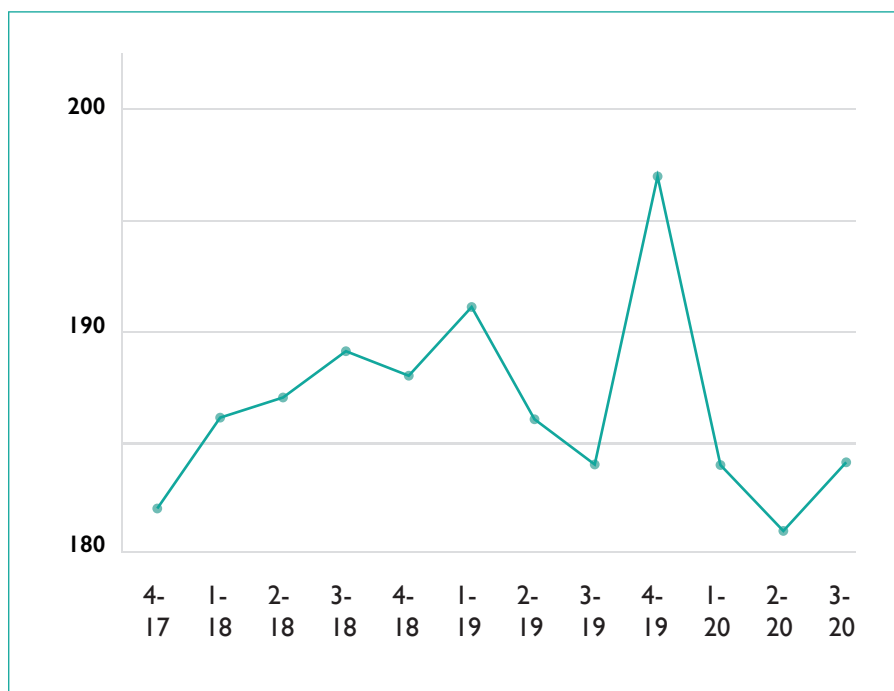

Figura 6 - Evolució del nombre d'empreses, Navàs, 2017-2020
Font: informe Hermes, Diputació de Barcelona

D'altra banda, Navàs compta amb un total de 2 establiments turístics (dades de 2020), un dels quals és un hotel, amb un creixement total del 38% des de 2016.

La renda municipal de l'any 2021 ascendia a 94,25 milions d'euros, que repartits per capita donen un total de 15.780 euros per persona (18.735 si es reparteix entre la població de més de 15 anys). Aquesta renda es troba per sota del nivell mitjà de la província, ja que si aquesta és 100, a Navàs li correspon un índex del 89,76 (90 si només es prenen en consideració les persones de més de 15 anys). La variació en el darrer quinquenni ha estat negativa, d'un -7,11%.

No es pren en consideració el producte interior brut perquè les dades de què es disposa corresponen a l'any 2018.

Qualitat de vida

Segons dades de l'IDESCAT, l'any 2021 a Navàs hi havia un total de 47 equipaments esportius, que es distribuïen de la següent manera:

- Pavellons: 2
- Pistes poliesportives: 3
- Camps poliesportius: 5
- Sales esportives: 6
- Piscines cobertes: 2
- Pistes d'atletisme: 0
- Altres espais: 4

A nivell cultural, Navàs compta amb una biblioteca pública (dades de 2018), o sigui, 1,63 biblioteques per cada 10.000 habitants.

A nivell assistencial, l'any 2020 a Navàs hi havia:

- 76 places en residències per a gent gran
- 1 centre de dia per a gent gran
- Cap centre ocupacional per a persones amb disminució
- 17 pensions no contributives a la Seguretat Social

De tota manera, l'índex socioeconòmic territorial³⁴ de l'IDESCAT per a l'any 2019 donava a Navàs un valor de 97,7, quan la mitjana del conjunt de Catalunya era de 100.

4.2. Indicadors de salut de Navàs

El municipi de Navàs comparteix ABS amb Balsareny i per aquesta raó no podem fer servir els indicadors de salut comunitària que publica la Generalitat, ja que en aquests estan junts ambdós municipis.³⁵ Per tant, s'ha hagut de recórrer als indicadors que ens han proporcionat des de l'Ajuntament i que només fan referència a les persones de Navàs.

Del total de població que viu a Navàs (8.098 casos), 1.780 persones tenen més de 74 anys, de les quals 135 viuen soles (7,6%).

Les malalties més freqüents entre les persones de 15 anys o més que viuen al municipi són:

- Hipertensió: 19,73% de la població del municipi
- Alteracions del mecanisme lipídic: 18,13% de la població del municipi
- Diabetis no insulíndependent: 10,06% de la població del municipi
 - Trastorn ansietat/angoixa/estat ansiós: 7,3%
- Hipotiroïdisme/mixedema: 5,4%
- Altres malalties del cor: 4,1%
- Obesitat: 3,8%
- Depressió: 3,0%

Pel que fa a les persones de menys de 15 anys, les malalties més presents són:

- Rinitis al·lèrgica: 2,34%
- Asma: 2,09%
- Obesitat: 1,60%
- Trastorn ansietat i angoixa: 0,7%
- Hipertròfia amigdales/adenoides: 0,6%

Del total de població que viu a Navàs (8.098 casos), 1.780 persones tenen més de 74 anys, de les quals 135 viuen soles (7,6%).

³⁴ L'índex socioeconòmic territorial (IST) és un índex sintètic que concentra la informació de situació laboral, nivell educatiu, immigració i renda de totes les persones que resideixen en cada unitat territorial, a partir de sis indicadors sectorials.

³⁵ Les dades de l'Àrea Bàsica de Salut (ABS) de Navàs-Balsareny fan referència a la població atesa dels municipis de Navàs, Balsareny, Gaià, Viver i Serrateix (comarca del Bages), l'Ametlla de Merola (comarca del Berguedà).

Les malalties més freqüents entre les persones de 15 anys o més que viuen al municipi són:

- Hipertensió: 19,73% de la població del municipi
- Alteracions del mecanisme lipídic: 18,13% de la població del municipi
- Diabetis no insulíndependent: 10,06% de la població del municipi
- Trastorn ansietat/angoixa/estat ansiós: 7,3%
- Hipotiroïdisme/mixedema: 5,4%
- Altres malalties del cor: 4,1%
- Obesitat: 3,8%
- Depressió: 3,0%

Pel que fa a les persones de menys de 15 anys, les malalties més presents són:

- Rinitis al·lèrgica: 2,34%
- Asma: 2,09%
- Obesitat: 1,60%
- Trastorn ansietat i angoixa: 0,7%
- Hipertròfia amigdales/adenoides: 0,6%
- Deformitats adquirides extremitats: 0,5%
- Trastorns de refracció: 0,4%
- Fòbia o trastorn compulsiu: 0,4%

Pel que fa a la salut mental, entre les persones majors d'edat trobem els següents percentatges i nombres absoluts:

- Ansietat (330 casos): 7,6%
- Depressió (134 casos): 3,1%
- Altres psicosis (23 casos): 0,5%
- Trastorn bipolar (18 casos): 0,4%
- Demència (14 casos): 0,3%
- Esquizofrènia (4 casos): 0,1%

Així mateix, entre les persones menors d'edat, els principals diagnòstics de salut mental són:

- Trastorn de l'espectre autista (10 casos): 1,03%
- Trastorn de dèficit d'atenció i/o hiperactivitat (8 casos): 0,82%
- Trastorn de conducta alimentària (1 cas): 0,10%
- Trastorn de conducta (1 cas): 0,10%
- Trastorn adaptatiu (1 cas): 0,10%

La població major d'entre 18 i 74 anys amb diagnòstic d'excés de pes o sobrepès suposa l'1,29% del total, mentre les persones obesas de la mateixa edat suposen el 3,94%.

Pel que fa a la població de 6 a 12 anys, l'excés de pes i el sobrepès es troben presents en el 0,24% del total mentre l'obesitat suposa un 2,2% de la població d'aquesta edat.

Quant als hàbits de salut, la població consumidora de tabac de 15 anys o més suposa el 3,32% de la població atesa al municipi. Pel que fa al consum de risc d'alcohol entre la mateixa població, el percentatge és del 0,48%

La mitjana de visites és d'11,82.

La població de més de 75 anys que rep atenció domiciliària suposa el 13,96% de la població assignada de la mateixa edat.

La població consumidor de psicofàrmacs representa el 18,28% de la població resident a Navàs. El 5,07% es considera població polimedicada (10 principis actius o més).

4.3. Indicadors de medi ambient

En el model de determinants de la salut de Dahlgren i Whitehead (1991) les influències ambientals apareixen en l'últim estrat del diagrama com a mediadores de la salut que actuen sobre la resta dels estrats. És a dir, que hi ha un gradient mediambiental en salut, i això vol dir que com pitjors són les condicions mediambientals pitjor és la salut de la comunitat en termes globals.

És per tant necessària una diagnosi de l'estat dels indicadors de l'entorn físic per copsar on estem, quins riscos comporten per a la salut i, si és el cas, emprendre les mesures necessàries per mitigar els seus efectes.

El municipi de Navàs és el segon amb més extensió de la comarca del Bages i s'estén entre els rius Llobregat i Cardener, en contacte amb el Berguedà. El municipi està format per diversos nuclis poc poblats: Castelladral, el Mujal, el Palà de Torroella, Sant Cugat del Racó, Sant Salvador de Torroella i Valldeperes, i el cap administratiu que és Navàs.

És un municipi orogràficament accidentat per la serra de Castelladral, a 681 m d'altitud, solcat per les rieres de Valldeperes, d'Hortons, de Sant Cugat, del Mujal i la de Taurons. El cap administratiu, Navàs, s'estén a la plana a la dreta del Llobregat, que li fa de terme natural amb el municipi de Gaià.

El terme limita al nord i al nord-oest amb Viver i Serrateix, al nord-est amb Puig-reig, a l'est amb Gaià, al sud-est amb Balsareny, al sud amb Súria i Castellnou de Bages, al sud-oest amb Sant Mateu de Bages i a l'oest amb Cardona, Sant Mateu de Bages i Pinós (el Solsonès).³⁶

Taula I. Catàleg de la xarxa viària bàsica, comarcal i local primària

Codificació	Denominació	Gestor
C-16	Barcelona-Terrassa-Manresa-Berga-Puigcerdà	Generalitat de Catalunya
C-55	Abredera-Manresa-Cardona-Solsona	Generalitat de Catalunya
B-423	C.V. de Súria a Castelladral	Diputació de Barcelona
BV-4235	C.V.d'Avià a la carretera de Solsona a Ribes de Freser i ramal, i C.V.d'Avià a l'estació d'Olvan	Diputació de Barcelona
BV-4401	C.V.de Gaià a la de St.Fruitós a Berga, de St.Pau de Pinós a Gaià i de St.Pau de Pinós a Prats de Lluçanès	Diputació de Barcelona

Font: Generalitat de Catalunya. Dept. de Territori. Visor de mapes de la xarxa

36 Gran Larousse Català. Edicions 62, 1990. Viquipèdia. Navàs. (Consulta 30/07/2022). <https://ca.wikipedia.org/wiki/Navars>

El municipi de Navàs presenta un clima mediterrani continental subhúmit. La precipitació mitjana anual oscil·la entre els 550 mm i els 700 mm. La temperatura mitjana és d'entre 12° i 14° C. Les estacions plujoses són la primavera i la tardor, i les seques són l'hivern i l'estiu. Els hiverns són freds i els estius són calorosos, fet que causa una amplitud tèrmica anual elevada.³⁷

Entre els boscos que formen el nucli de la vegetació forestal del municipi, els més àmpliament distribuïts són les pinedes. El terme de Navàs s'ha vist afectat successivament per importants incendis forestals, el primer i més extens el 1994, el segon el 2005 i el darrer el 2007.³⁸

El nucli de Navàs, a llevant, presenta una bona connexió amb l'eix del Llobregat, C-16 (Barcelona- Puigcerdà). A ponent, pels nuclis del Palà i Valls de Torroella, és travessat en direcció nord-sud per la C-55 (Abrera-Solsona). En la taula següent s'exposa la llista de la xarxa viària que afecta el municipi.³⁹

El municipi de Navàs té una superfície de 8.062 hectàrees (ha). El sòl urbà representa 107,4537 ha, d'aquestes, 39,0404 ha corresponen a sòl residencial. 16,9455 ha a sòl dedicat a activitats econòmiques i 6,8443 ha de sòl en conservació o en expectativa de transformació i renovació. El sistema d'espais lliures (protecció, zones verdes, hidrogràfic i espai lliure) ocupen un total de 71,7555 ha i el que s'anomena sistemes de comunicacions, infraestructures viàries, representa 55,2790 ha del municipi.(7)

Taula 2. Perfil del municipi vs. comarca

MUNICIPI	PARC ESTIMAT HABITATGES	TOTAL SÒL RESIDENCIAL (ha)	Densitat Neta Habitants/h a en SÒL URBÀ	M ² zona verda per habitant	M ² equipaments per habitant
Navàs	3.126	39,0404	55,59	31,29	14,80
Bages	91.223	1.460,8487	44,78	57,41	25,62

Font: Generalitat de Catalunya. Dept. De Territori i Sostenibilitat. Mapa Urbanístic de Catalunya (10/2022)(7)

37 (1) Servei Meteorològic de Catalunya (30/06/2022). Climatologia.

<https://www.meteo.cat/wpweb/climatologia/el-clima-ahir/el-clima-de-catalunya/>

38 (1) Institució Catalana d'Història Natural-Delegació Bages. El medi natural del Bages. Plànol d'incendis al Bages, 1980-2022. <https://elmedinaturaldelbages.cat/factors-ambientals/el-foc-forestal/planol-incendis-al-bages/>

39 Viquipèdia. Llista de carreteres de Catalunya. (Consulta 30/07/22) https://ca.wikipedia.org/wiki/Llista_de_carreteres_de_Catalunya Generalitat de Catalunya. Dept. de Territori. Visor de mapes de la xarxa. (Consulta 19/07/22) <https://sig.gencat.cat/visors/CatlegCarreteres.html>

La qualitat de l'aire

El municipi de Navàs està ubicat en l'anomenada Zona de Qualitat de la Catalunya Central, ZQA 05. No hi ha cap estació de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA) de la Generalitat de Catalunya ni a Navàs ni en cap municipi proper.

Les estacions de la XVPCA més properes són les de Manresa (Bages) i la de Berga (Berguedà), que no són representatives per a l'estudi ja que són estacions de control de la contaminació atmosfèrica generada per la font principal que és el trànsit de vehicles que estan molt allunyades del municipi.

A petició de l'Ajuntament, la Gerència de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona instal·là, els anys 2004, 2015 i 2021, una unitat mòbil de mesura per fer un seguiment de les concentracions de contaminants. Amb les dades obtingudes en aquests 3 intervals de temps, i que tot seguit exposarem, podrem copsar l'evolució aproximada de les concentracions de diòxid de nitrogen, material particulat dispers a l'atmosfera de mida inferior a 10 micres de metre, benzè i ozó troposfèric.⁴⁰

Diòxid de nitrogen (NO₂)

La major part del diòxid de nitrogen té el seu origen en l'oxidació del monòxid de nitrogen que es produeix en la combustió dels vehicles, sobretot els motors de combustible dièsel. Pel que fa als efectes sobre la salut de les persones, la seva exposició continuada es relaciona amb una inflamació de les vies aèries i afeccions d'òrgans com el fetge i la melsa, o dels sistemes circulatori o immunitari.

Els valors límits legislats (RD102/2011) per a la protecció de la salut humana de diòxid de nitrogen (NO₂) són els següents: el valor límit horari (VLh) de 200 µg/m³ no es pot superar més de 18 vegades per any civil i el valor límit anual no pot superar els 40 µg/m³ de mitjana anual.

Taula 3. Diòxid de nitrogen (NO₂)

UM3 - DIBA	Maig 2004 Juny 2004 (36 dies)	Gener 2015 Abril 2015 (69 dies)	Des. 2020 Febrer 2021 (47 dies)
Navàs - Mitjana del període (µg/m³)	17	22	11
Navàs - Superacions valors horaris. > 200 µg/m³	0	0	0

Font: ESTUDI DE LA QUALITAT DE L'AIRE-NAVÀS. Expedient DIBA 2019/6271. (Juliol-2021).

Les dades recollides indiquen que en cap cas se superen els valors legislats. Així mateix, de la sèrie mostrada és interessant remarcar que s'observa una reducció substancial dels valors de les mitjanes causada per la reducció global de les emissions de diòxid de nitrogen provinent de la font emissora principal que és el trànsit.

Partícules en suspensió de diàmetre inferior a 10 micròmetres (PM₁₀)

Són partícules sòlides o líquides de pols, cendra, metalls, ciment o pol·len disperses a l'atmosfera. L'exposició prolongada o repetitiva a les PM₁₀ pot provocar

efectes nocius en el sistema respiratori de les persones, ja que per la seva mida es queden retingudes en les mucoses que recobreixen les vies respiratòries.

El valor límit anual per a la protecció de la salut humana durant l'any civil no hauria de superar els 40 µg/m³ o bé, no superar més de 35 vegades a l'any els 50 µg/m³ durant 24 hores (VLd), segons el Reial decret 102/2011.

Taula 4. Partícules en suspensió PM10

UM3 - DIBA	Maig 2004 Juny 2004 (36 dies)	Gener 2015 Abril 2015 (69 dies)	Des. 2020 Febrer 2021 (47 dies)
Navàs - Mitjana període (µg/m³)	35	21	20
Navàs - Nombre de superacions VLd	101		

Font: ESTUDI DE LA QUALITAT DE L'AIRE-NAVÀS. Expedient DIBA 2019/6271. (Juliol-2021).

A la taula adjunta, podem observar unes concentracions (µg/m³) de PM10 de mitjana anual situades a la banda mitjana. Així mateix, l'avaluació del nombre de superacions del límit diari (VLd) indica que en els períodes en què s'han realitzat les mesures no s'ha superat el valor límit anual (de 35 vegades en un any), tot i que s'ha donat un episodi puntual de concentracions elevades de material particulat a l'aire en el punt de mesurament els anys 2005 i 2021.

Ozó troposfèric (O₃)

L'ozó és, a causa de l'alta insolació que tenim al sud d'Europa, un problema generalitzat que s'accentua els mesos de primavera i estiu. Més enllà d'un cert llindar, a l'atmosfera inferior, l'ozó és un dels contaminants de l'aire més perillosos per a la salut.

Aquest gas es forma sobretot per l'acció dels raigs del sol (UV) en productes químics anomenats precursors, principalment els compostos orgànics volàtils (COVs) com els hidrocarburs (no cremats) tan antròpics com biogènics i el diòxid de nitrogen (NO₂) dels tubs d'escapament dels vehicles, de les calderes de calefacció, de les centrals elèctriques tèrmiques o dels incendis forestals.

L'ozó (O₃) és present de forma natural a l'atmosfera terrestre, formant a l'estratosfera una capa entre els 13 i els 40 km d'altitud que intercepta més del 97% dels raigs ultraviolats del sol. Ara bé, a les capes inferiors de l'atmosfera, la troposfera, és un potent i agressiu oxidant que origina problemes d'irritació, inflamació, insuficiències respiratòries o asma. També pot malmetre la vegetació, afectar el creixement dels conreus i boscos i reduir l'absorció de CO₂ de les plantes. És també un gas d'efecte hivernacle.

Taula 5. Ozó troposfèric

UM3 - DIBA	Maig 2004 Juny 2004 (36 dies)	Gener 2015 Abril 2015 (69 dies)	Des. 2020 Febrer 2021 (47 dies)
Navàs - Superacions Llindar Informació (LLI)	20		0
Navàs - Superacions Llindar Alerta (LLA)	00		0

Font: ESTUDI DE LA QUALITAT DE L'AIRE-NAVÀS. Expedient DIBA 2019/6271. (Juliol-2021).

El nombre d'hores de superacions del LLI (llindar d'informació) està fixat en 180 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (base horària), i el nombre d'hores de superacions del LLA (llindar d'alerta) està fixat en 240 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (base horària).

D'aquestes dades podem determinar que només en dues ocasions, l'any 2004, es van superar els 180 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ d'ozó troposfèric, fet pel qual es va activar el procediment d'informació a la població. El Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat en compliment de la Directiva 2008/50/CE adoptada en el RD102/2001 I, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire, vigila els nivells d'ozó i dona informació pública i recomanacions a la població, en cas que se superin certs llindars.

41 En l'estudi anterior i el posterior no es van realitzar mesures d'aquest contaminat.

Presència d'altres contaminants a l'aire

Atenent als hidrocarburs aromàtics policíclics - benzo(a)pirè, els resultats que s'obtingueren l'any 2015 són els següents:⁴¹

Taula 6. Altres contaminants

UM3 - DIBA	Maig 2004 Juny 2004	Maig 2004 Juny 2004 (54 dies)	Des. 2020 Febrer 2021	Valors de referència
Benzo(a)pirè Mitjana diària	...	0,20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$...	Mitjana anual VLa < 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Font: ESTUDI DE LA QUALITAT DE L'AIRE-NAVÀS. Expedient DIBA 2019/6271. (Juliol-2021).

Segons el RD 102/2011, el valor límit anual per a la protecció de la salut (VLa) pel que fa als hidrocarburs aromàtics policíclics - benzo(a)pirè no pot superar el valor de 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

La contaminació lumínica

La llum natural juga un rol essencial de "re-sincronitzador" dels ritmes biològics i hormonal en la totalitat de les espècies, i això inclou l'espècie humana. Per això convé trobar l'equilibri entre la llum necessària per a una mobilitat urbana segura i de confort i alhora respectuosa amb el medi ambient.

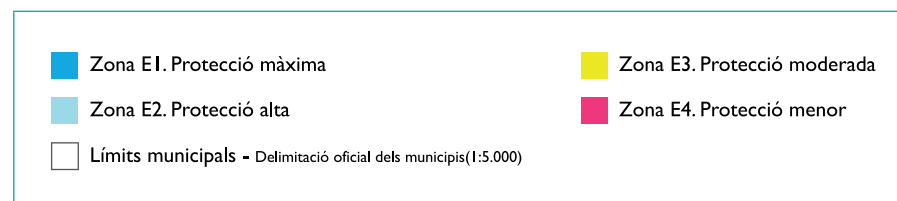
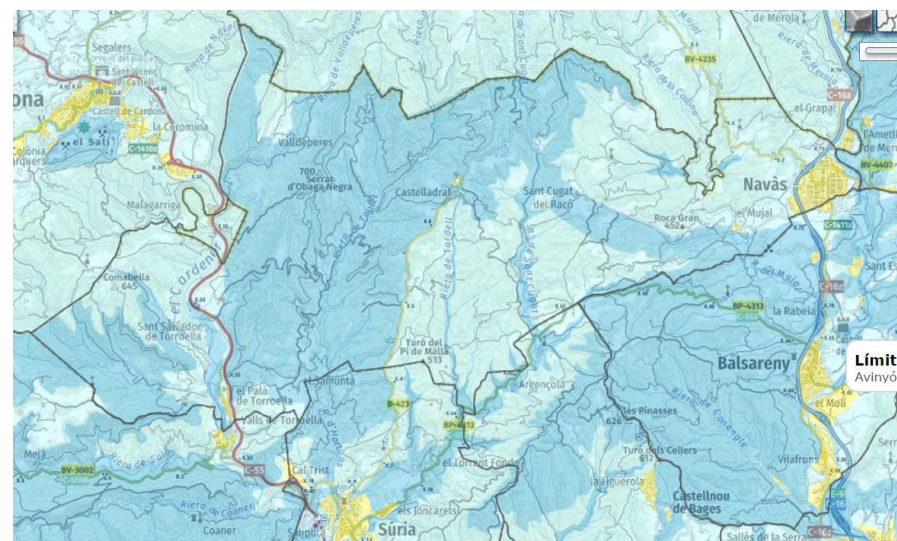
4. Indicadors de salut

Cal tenir present que el 29 de juny de 2018, el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya va aprovar el nou Mapa de protecció envers la contaminació lumínica.

Aquest mapa és l'instrument d'ordenació ambiental que reflecteix les quatre zones en què es divideix el territori en funció de la vulnerabilitat del medi nocturn a la contaminació lumínica, atenent, d'una banda, la necessitat de mantenir una correcta il·luminació en aquelles àrees en què es desenvolupa l'activitat humana, i, de l'altra, la protecció -tanta com sigui possible- dels espais naturals i la visió del cel a la nit.

La pràctica totalitat del municipi de Navàs està classificat com a zona de protecció alta (Zona E2: color blau cel) o protecció màxima (Zona E1: color blau fort) envers la contaminació lumínica. L'espai urbà consolidat està classificat com a zona de protecció moderada (Zona E3: color groc).⁴²

Mapa de la Protecció envers la Contaminació Lumínica (2007). Zonificació segons el grau de Protecció del medi nocturn.

⁴² Generalitat de Catalunya. Medi Ambient i Sostenibilitat (14/12/2012). https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/atmosfera/contaminacio_luminica/mapa-de-proteccio-contra-contaminacio-luminica/
Ministerio de Indústria, Comercio y Turismo. Instrucción Técnica Complementaria EA-03. Resplandor luminoso nocturno y luz intrusa o molesta (ITC-EA-03).

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Territori i Sostenibilitat. Visors. <https://sig.gencat.cat/visors/pcl.html>

La contaminació acústica

El concepte de contaminació acústica inclou, generalment, la contaminació acústica i la contaminació induïda pel so, que en determinades circumstàncies es converteix en una alteració física. Les fonts principals de la contaminació acústica són el trànsit de vehicles, el transport ferroviari i aeri, la indústria i les àrees d'oci. Les conseqüències d'aquest tipus de contaminació poden anar des de molèsties temporals fins a greus repercussions en la salut i en la qualitat de vida de les persones, però també en un deteriorament dels ecosistemes.

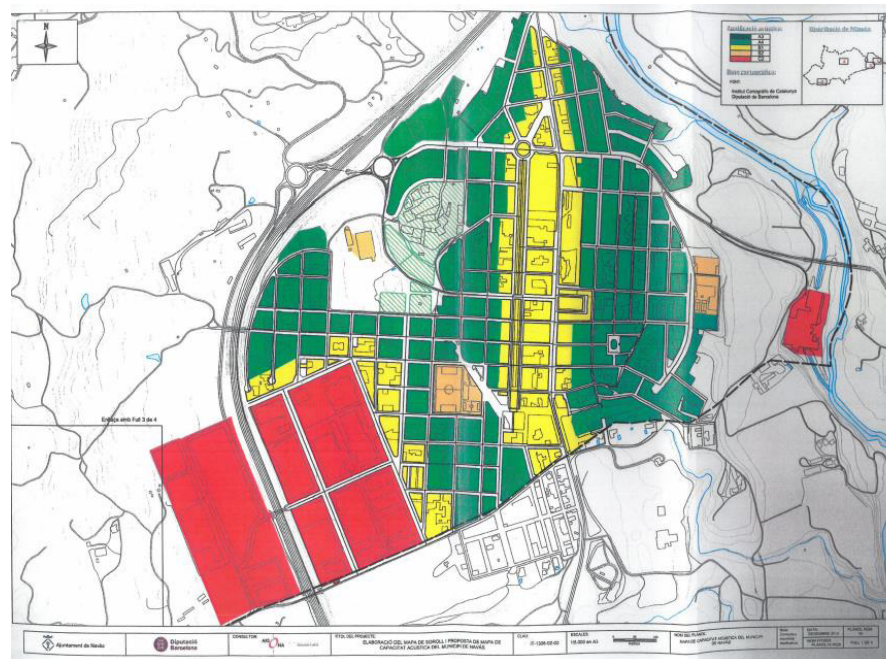
Els mapes de capacitat acústica són instruments de gestió ambiental del soroll, que tenen com a finalitat prevenir o reduir la contaminació acústica a la que està exposada la població i la preservació i/o millora de la qualitat acústica del territori.

En els mapes de capacitat acústica es veu reflectida la zonificació de les zones urbanes i industrials. En aquests, s'han definit les zones de sensibilitat acústica i d'usos del sòl.⁴³

Tots els municipis tenen l'obligació d'elaborar i aprovar el mapa de capacitat acústica i posar-lo a disposició de la població. En el cas de Navàs, el Ple de la corporació, en sessió celebrada el dia 26 de gener de 2015, va aprovar amb caràcter definitiu el mapa de soroll i el mapa de capacitat acústica del municipi.

⁴³ Zones A4, predomini del sòl d'ús residencial amb uns índexs d'immissió de soroll en el període de dia i vespre, entre les 7:00h i les 23:00h, de 60 dB(A) i de 50 dB(A) a la nit. Zones B1, coexistència de sòl d'ús residencial amb activitats i/o infraestructures de transport existents, amb uns índexs d'immissió de soroll en el període de dia i vespre de 65 dB(A) i de 55 dB(A) a la nit. Zones A2, predomini del sòl d'ús sanitari, docent i cultural, amb uns índexs d'immissió de soroll en el període de dia i vespre de 55 dB(A) i

Mapa de Capacitat Acústica de Navàs

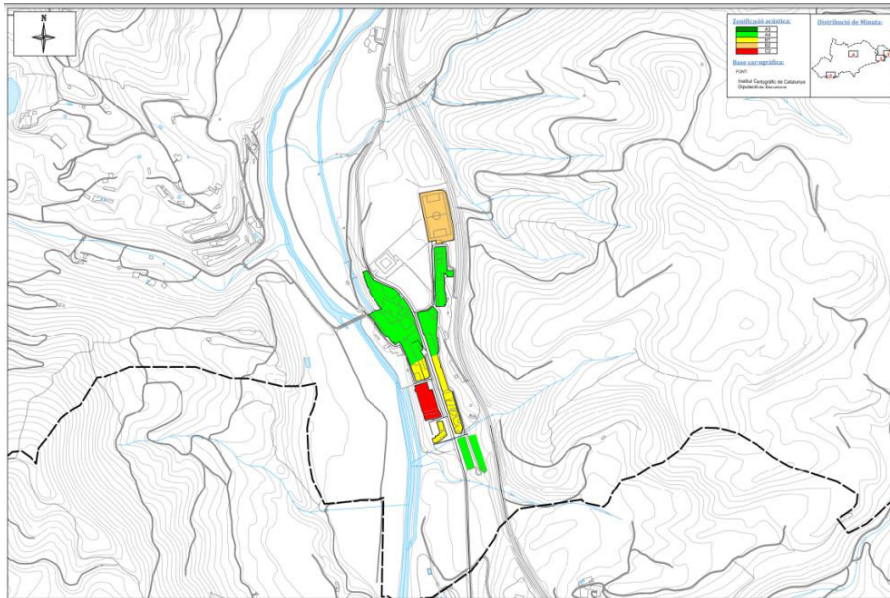

Font: CIDO>BOPB. Normativa Local. Ajuntament de Navàs. Mapa de capacitat acústica i de soroll. (Publicació 16/02/2015).

de 45 dB(A) a la nit, Zones C3 les àrees del territori afectades per sistemes generals d'infraestructures del transport (carreteres, autopistes, vies fèrries), en les quals no hi ha límits d'immissió i, finalment, Zones C2 les zones de sensibilitat acústica baixa, amb predomini de sòl d'ús industrial on la immissió diürna no pot superar els 70 dB(A) i la nocturna els 60 dB(A).

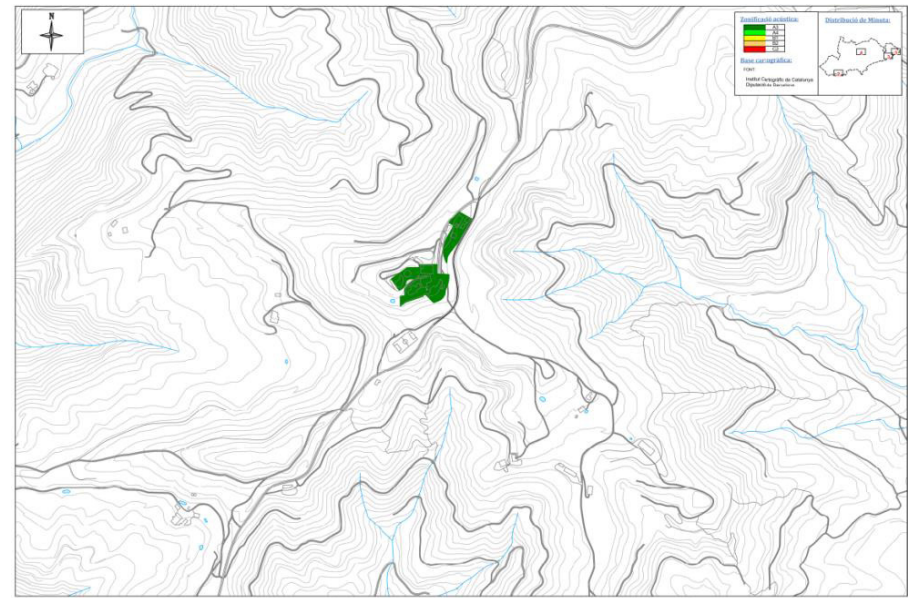
4. Indicadors de salut

Mapa de Capacitat Acústica de Palà de Torruella

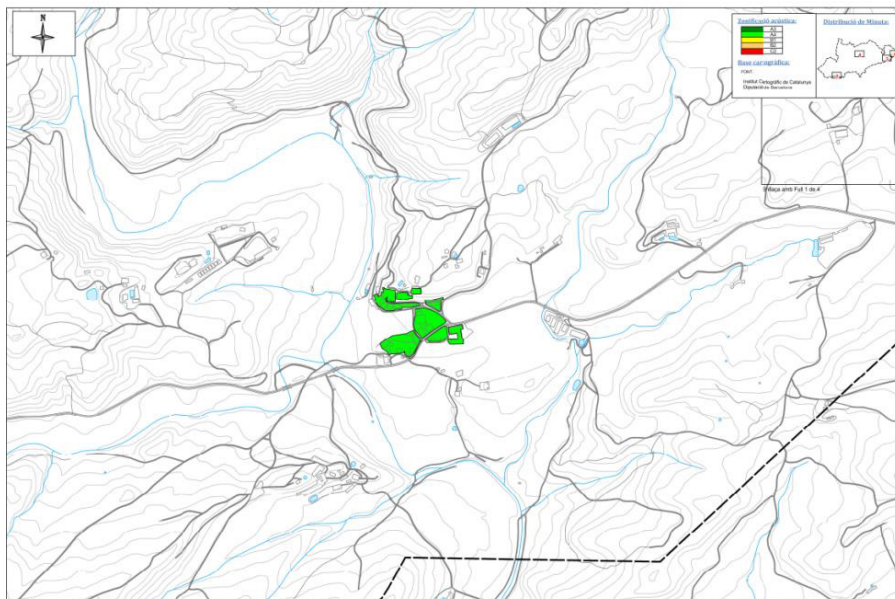
Font: Plànol 10.2 MCA - seu-e.cat https://seu-e.cat/documents/28853/6949972/Pl%C3%A0nol+10_2+M-CA.pdf/69001217-14f9-4fc5-a753-0eb9fc01f7cb

Mapa de Capacitat Acústica de Castelladral.

Font: Plànol 10.4 MCA - seu-e.cat https://seu-e.cat/documents/28853/6949972/Pl%C3%A0nol+10_4+M-CA.pdf/1e4ff58a-c4f2-4e22-8337-72e283f7e855

Mapa de Capacitat Acústica d'El Mujal

Font: Plànol I0.3 MCA - seu-e.cat

https://seu-e.cat/documents/28853/6949972/Pl%C3%A0nol+I0_3+MCA.pdf/5682e066-701a-4191-b3dc-fdde51b580f1

Contaminació per radiació electromagnètica

Les radiacions electromagnètiques (REM) són ones que contenen energia elèctrica i magnètica. L'espectre electromagnètic (REM) engloba tota una gamma d'energies,

des de les més febles, com les de ràdio, fins a les més altes, com els raigs γ . Com més alta és la freqüència (nombre d'ones per segon) més curta és la longitud d'ona (distància entre les crestes d'ona adjacents) i més energia tenen. Els homes i les dones podem detectar part de l'espectre electromagnètic: les ones infraroques (sentit com a calor) i la llum visible. La resta de l'espectre no el podem sentir però sí que ens pot travessar el cos.

En el nostre entorn quotidià hi ha línies de transport d'electricitat, estacions transformadores, antenes de ràdio, aparells elèctrics i electrònics, i en tots ells, per al seu funcionament, hi ha un moviment del corrent elèctric, cosa que genera radiacions electromagnètiques de major o menor freqüència i impacte sobre la salut. S'han establert els valors límit a les freqüències d'exposició per evitar efectes a curt termini sobre les funcions del sistema nerviós.

Segons les recomanacions internacionals i la legislació vigent (RD1066/2001), els nivells de referència per a una freqüència de 50 Hz són de 5.000 V/m per al camp elèctric i 100 μ T per al camp magnètic.

El municipi de Navàs és creuat per diverses infraestructures de transport d'energia elèctrica. Tres línies de transport d'energia de 110 KV conflueixen a la subestació elèctrica de Cardona, situada a tocar la carretera C-55, al costat dret del torrent de Comerma.

Pel que fa al control de la xarxa de radiofreqüència, al municipi de Navàs no hi ha instal·lat cap punt de monitoratge continu de les diferents freqüències del camp electromagnètic. Tanmateix, els mesos de febrer i març de l'any 2015 es van realitzar diverses mesures de camp electromagnètic en diferents indrets del municipi per a les freqüències de telefonia mòbil, que són les que s'indiquen a la taula següent:

Taula 7. Monitoratge Banda Ampla (100 kHz a 8 GHz)

Nucli	Ubicació/Data	Nivell Mitjà mesurat	Nivell màxim permès
Navàs	Solell de Can Vall 05/05/2015	0,335 V/m	28 V/m
Sant Salvador de Torruella	Església de Sant Salvador 04/05/2015	0,240 V/m	28 V/m

Font: <http://politiquesdigitals.gencat.cat/ca/tic/governanca/> (Data consulta 01/08/2022)

Com s'hi pot observar, el nivell mitjà mesurat en el període va ser entre **83 i 116 vegades inferior** al nivell màxim indicat en la normativa vigent.

L'aigua de consum humà

La producció d'aigua potable està sotmesa a exigents controls de qualitat amb l'objectiu d'assegurar la salut de la població.

La qualitat de l'aigua es pot consultar en la pàgina web del Sistema de Informació Nacional de Aguas de Consumo (SINAC), tot i que no tots els municipis hi reporten els seus resultats i que sovint les dades que s'hi poden trobar estan una mica desfasades.

Els nuclis de Navàs, Castelladral, El Mujal, Sant Cugat del Racó i Valldeperes s'abasteixen d'aigua del sistema anomenat **ZS Navàs**. El gestor del subministrament

d'aigua potable és **Aigües de Manresa S.A. Empresa Municipal** i segons el **Sistema de Información Nacional de Aguas de Consumo (SINAC)** la qualitat de l'aigua és apta per al consum.⁴⁴

Els nuclis de Can Flautes i el Palà de Torruella s'abasteixen d'aigua del sistema anomenat **ZS Palà de Torruella (Navàs)**. El gestor del subministrament d'aigua potable és **Aigües de Manresa S.A. Empresa Municipal** i segons el **Sistema de Información Nacional de Aguas de Consumo (SINAC)** la qualitat de l'aigua és apta per al consum.⁴⁵

El tractament de les aigües residuals

Les aigües residuals urbanes i industrials han de ser tractades en les estacions depuradores d'aigües residuals (EDAR).

En el terme municipal hi ha dues estacions depuradores d'aigües residuals (EDAR) on es tracten les aigües residuals urbanes i industrials del municipi: l'**EDAR Navàs** i l'**EDAR Mujal**. El sistema de sanejament és gestionat per la **Mancomunitat de Municipis del Bages per al Sanejament**.

L'**EDAR de Navàs** disposa d'un tractament biològic de fangs activats de baixa càrrega. Una xarxa de 2 quilòmetres de col·lectors recull les aigües residuals de Navàs i la Nosa (Balsareny) i les condueix fins a l'EDAR, que està ubicada al muni-

⁴⁴ Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social. SINAC. (Data consulta: 01/08/2022)

<http://sinac.msssi.es/>

⁴⁵ Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social. SINAC. (Data consulta: 01/08/2022) <http://sinac.msssi.es/>

cipi de Balsareny. L'efluent de l'EDAR s'aboca al riu Llobregat (conca hidrogràfica del Llobregat). L'EDAR de Navàs té un cabal de disseny de 1.500 m³/dia (8.750 habitants-equivalent).⁴⁶

L'**EDAR Mujal** disposa d'un tractament tou: un tanc decantador i un filtre bacterià. Una xarxa de 0,06 quilòmetres de col·lector recull les aigües residuals i les condueix fins a l'EDAR. L'efluent de l'EDAR s'infiltra al subsol. L'EDAR Mujal té un cabal de disseny de 30 m³/dia (50 habitants- equivalent).⁴⁷

L'empresa responsable de l'explotació d'ambdues estacions depuradores és Aigües de Manresa S.A., Empresa Municipal.⁴⁸

L'estat de les aigües superficials

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) emet uns informes periòdics sobre l'estat general de les masses d'aigua subterrànies, el darrer dels quals correspon a l'any 2018. Aquesta classificació es fa tant en funció de l'estat químic de l'aigua com de l'estat quantitatiu.

En l'informe de 2018, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA)⁴⁹ indica que l'estat general del riu Llobregat des de la Colònia Rosal fins a l'EDAR de Balsareny, al seu pas pel municipi de Navàs, és "Dolent (amb incertesa)", resultat d'un estat ecològic "Mediocre" i d'un estat químic "Bo".

Pel que fa a la riera del Mujal, l'estat general és "Dolent (amb incertesa)", resultat d'un estat ecològic "Dolent-inferior a bo" i d'un estat químic "Bo".

Pel que fa a la riera de Sant Cugat, l'estat general és "Bo", resultat d'un estat ecològic "Bo" i d'un estat químic "Bo".

Pel que fa a la riera d'Hortons, l'estat general és "Dolent (amb incertesa)", resultat d'un estat ecològic "Mediocre" i d'un estat químic "Dades parcials".

Pel que fa al riu Cardener des de l'abocament de Cardona fins a Súria, el seu estat és "Dolent (amb incertesa)", resultat d'un estat ecològic "Mediocre" i d'un estat químic "Dades parcials".

I pel que fa al torrent de Davins, l'estat general és "Bo (amb incertesa)", resultat d'un estat ecològic "Bo" i d'un estat químic "Dades parcials".⁵⁰

El reciclatge i els residus urbans

Davant del creixement constant de la generació de residus i de la importància de l'activitat econòmica associada, el Parlament Europeu i el Consell d'Europa van revisar i modificar la legislació vigent aleshores i hi van incorporar objectius. El resultat

⁴⁶ Generalitat de Catalunya. Dept. d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural. ACA. Fitxa de sistema de sanejament en alta. NAVÀS (DNAV).

⁴⁷ Generalitat de Catalunya. Dept. d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural. ACA. Fitxa de sistema de sanejament en alta. MUJAL (DMOJ).

⁴⁸ Generalitat de Catalunya. Dept. d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural. ACA. Fitxa de sistema de sanejament en alta. NAVÀS (DNAV). Generalitat de Catalunya. Dept. d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural. ACA. Fitxa de sistema de sanejament en alta. MUJAL (DMOJ).

⁴⁹ Estat de les masses d'aigua a Catalunya.

⁵⁰ Totes les dades de qualitat de les aigües superficials han estat extretes de Agència Catalana de l'Aigua. Estat de les masses d'aigua a Catalunya. Detall de massa d'aigua riu. Informe a 2018 (dades 2013 - 2018). <http://aca-web.gencat.cat/WDMA/cercarDiagnostics.do#>

va ser la Directiva 2008/98/CE i la transposició d'aquesta a l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol és la llei 22/2011.

L'objectiu en reciclatge i valorització que introdueix la Directiva 2008/98/CE i que afecta els municipis pel que fa al reciclatge de residus domèstics, és el d'augmentar fins al 50%, a l'any 2020, la recollida selectiva bruta de residus municipals.⁵¹

D'altra banda el Programa General de Prevenció i Gestió de Residus i Recursos 2020 (PRECAT20) defineix a nivell català uns objectius a assolir l'any 2020. Aquests són, pel que fa a la prevenció i reutilització, una reducció del 15% en pes dels residus en relació a l'any 2010; pel que fa al reciclatge i valorització (material i energètica), augmentar fins al 60% en pes la recollida selectiva de residus municipals; i pel que fa a l'eliminació, fixar un 30% en pes com a màxim dels residus generats amb destinació als abocadors controlats.⁵²

L'Agència de Residus de Catalunya (ARC) ofereix les dades corresponent a cada municipi pel que fa a la recollida selectiva i a les diferents fraccions de la brossa. A més, ofereix dades que permeten establir una evolució cronològica, de manera que es pot conèixer la tendència que està seguint en els darrers anys aquell municipi, i si s'està adaptant o no a la nova directiva.

De les dades que apareixen al web de l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) obtenim la següent taula:

Taula 8. Evolució de la recollida selectiva bruta

Municipi	Generació RM 2010 (Kg/hab/any)	Generació RM 2020 (Kg/hab/any)	Generació RM 2020vs2010	% Recollida Selectiva Bruta 2020 (RS/RM%)
Navàs	471,23	519,81	▲10,31	84,37%

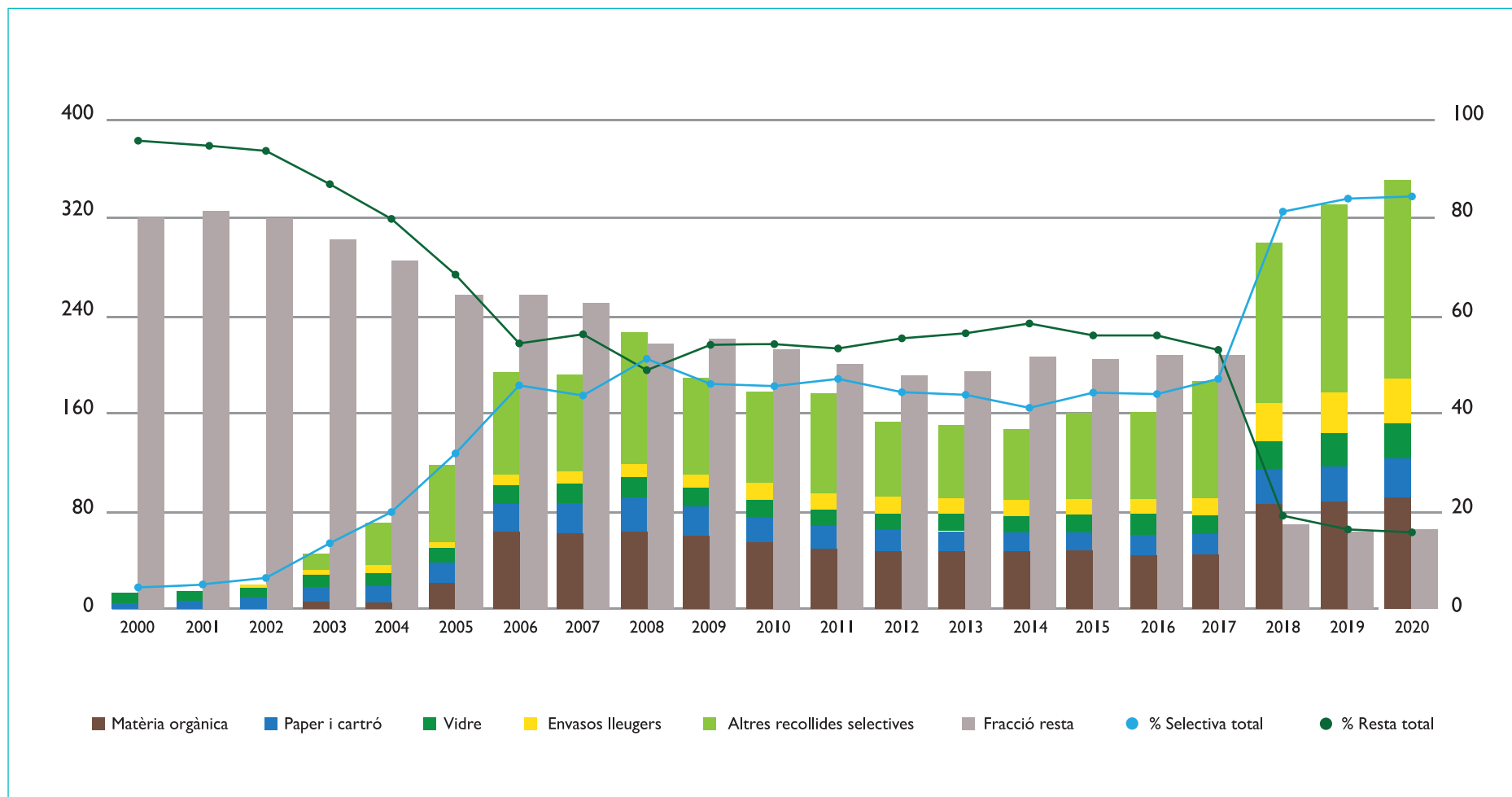
Font: Agència de Residus de Catalunya. Estadístiques de residus municipals.

Tot seguit incloem el gràfic de l'evolució de la recollida selectiva bruta en tones entre l'any 2000 i el 2020, que ens ofereixen una visió més detallada de l'evolució de cadascuna de les fraccions.

51 Diario oficial de la Unión Europea. DIRECTIVA 2008/98/CE DEL PARLAMENTO EUROPEO Y DEL CONSEJO de 19 de noviembre de 2008 sobre los residuos y por la que se derogan determinadas Directivas (22.11.2008) https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/participacion-publica/Directiva_Marco_2008_98_CE_sobre_los_residuos_tcm30-98740.pdf

52 Generalitat de Catalunya. Agència de Residus de Catalunya. La nova planificació de residus a Catalunya: transformar els residus en recursos. http://residus.gencat.cat/web>precat20_triptic_ca

Evolució de la recollida selectiva (en tones)

D'altra banda, el municipi disposa de servei de deixalleria fixa, ubicada al carrer Pedraforca, on la ciutadania i els comerciants i petits industrials poden dur residus especials i valoritzables, i una deixalleria mòbil que té definit un circuit que es pot consultar al web de l'ajuntament. D'altra banda, en les ordenances fiscals,⁵³ s'estableix una bonificació del 20 per 100 de la taxa per la pràctica del compostatge casolà, degudament acreditat.⁵⁴

Amb les dades disponibles podem concloure que, pel que fa al reciclatge, el municipi de Navàs assoleix l'objectiu definit per a l'any 2020 i s'encamina adequadament per assolir els nous objectius marcats per la UE per a l'any 2030 (directiva de modificació UE 2018/851).

Síntesi de l'estat dels indicadors de l'entorn físic

- La **qualitat de l'aire**: les dades mostren que tots els indicadors es troben dins dels paràmetres legislats a dia d'avui.
- La **contaminació lumínica**: les zones habitades del municipi de Navàs estan classificades com a zona de protecció moderada envers la contaminació lumínica. A la resta del territori del terme municipal es contempla una protecció alta o màxima.
- La **contaminació acústica**: el mapa de capacitat acústica del municipi es va aprovar l'any 2015.
- La **contaminació per radiació electromagnètica**: el valor mitjà mesurat és entre 83 i 116 vegades inferior al valor màxim indicat a la normativa vigent.

- **L'aigua de consum humà**: segons informa el gestor de la xarxa de distribució, la qualitat de l'aigua és apta per al consum.

- El tractament de les aigües residuals: l'EDAR Navàs (Balsareny) i l'EDAR Mujal tracten les aigües residuals i industrials dels nuclis de Navàs i el Mujal. L'efluent de l'EDAR de Navàs s'aboca al riu Llobregat i l'efluent de l'EDAR Mujal s'infiltra al subsol.

- **L'estat de les aigües superficials**: pel que fa a les masses principals d'aigua que transcorren pel municipi, l'estat general del riu Llobregat al seu pas pel municipi de Navàs, és "Dolent (amb incertesa)". Pel que fa al riu Cardener des de l'abocament de Cardona fins a Súria, l'estat general és "Dolent (amb incertesa)".

- **El reciclatge i els residus urbans**: el municipi assoleix l'objectiu definit per a l'any 2020 i s'encamina adequadament per assolir els nous objectius marcats per la UE per a l'any 2030.

⁵³ Ordenança fiscal núm.10: taxa per la prestació del servei de gestió de residus municipals.
⁵⁴ Ajuntament de Navàs. Ordenances fiscals 2022 (actualitzades a 12 de maig de 2022).

5. Anàlisi qualitativa

5.1. Resultats

Els resultats que es presenten segueixen l'eix de les idees força, agrupades per ordre de mencions en els grups, sorgides i identificades en l'anàlisi.

Aquestes idees força han estat elaborades a partir de l'anàlisi de pseudo-verbatims,⁵⁵ que en la taula que figura a l'annex hem anomenat "elements discursius". Entenem per pseudo-verbatims les descripcions contingudes a les notes referides a les aportacions dels participants en el grup. Com que la reunió va ser gravada, però no transcrita, aquests pseudo-verbatims són l'eix conductor de l'anàlisi qualitativa en la mesura que varen permetre al moderador agrupar-los per tema genèric.

Tema genèric / idees força	Nombre d'idees força diferents per tema
Problemàtica social i de la comunitat	24
Entorn urbà	14
Hàbits saludables	11
Aïllament	7

Tema genèric / idees força	Nombre d'idees força diferents per tema
Accés als serveis de salut	6
Ús de drogues	4
Envelliment i soledat de la gent gran	3
Situació de la dona	1

Idees força sobre els problemes de la societat i la comunitat

1. Societat poc responsable i que trasllada la solució dels seus problemes a l'administració pública.
2. Hi ha un problema estructural de gran complexitat que són les pobres condicions socioeconòmiques de bona part de la població: atur, serveis insuficients, fragilitat, habitatges amb pobres condicions.

⁵⁵ Verbatim significa la reproducció exacta d'una oració, frase, cita o una altra seqüència de text des d'una font a una altra. Les paraules apareixen al mateix lloc, en el mateix ordre, sense paràfrasi, substitució o abreujament de qualsevol tipus, sense fer ni tan sols un canvi trivial que pugui alterar el significat. Els pseudo-verbatims són una cosa similar a un verbatim que es fa servir quan no es disposa de la reproducció exacta de l'oració o frase citada. Els pseudo-verbatims poden estar sotmesos a biaixos interpretatius, com també ho són els verbatims.

3. Dificultat de les administracions públiques per arribar a la ciutadania: problemes de comunicació amb la ciutadania (“encara no tenim el canal eficaç de comunicació amb la ciutadania”).

4. Molt individualisme.

5. La renda garantida i altres ajuts fan que les rendes familiars siguin més altes que els sous mínims: és una invitació a treballar poc.

6. Les famílies no estan presents en la vida quotidiana del nois i noies.

7. Pocs espais intergeneracionals (ioga, piscina, taller de memòria, etc.).

8. Creixent separació entre pares/mares i fills/filles.

9. Poca paciència i poca capacitat d'espera: immediatesa en la satisfacció dels desitjos.

10. Racisme.

11. “Nens/es bombolla”.

12. Desencants, joventut poc involucrada en la vida familiar i social, viure sense valors.

13. Falta d'espais de convivència pública (casals, centres cívics, llocs per practicar esports i activitat física, etc.).

14. Cal fer més per la integració dels nousvinguts.

15. Escassa presència de la policia municipal que genera sensació d'inseguretat.

16. Masclisme.

17. Bullying.

18. Equips docents amb més del 50% d'alumnes amb necessitats especials i incapacitat per atendre'ls a tots (tinguin o no tinguin necessitats especials).

19. A quins serveis tenen dret les persones? La resposta que es suggereix és redactar una cartera de serveis a l'abast de la població amb tota la informació que els calgui.

20. Pèrdua dels sentit de comunitat: “sentir-se part de...”.

21. Poca comunicació i absència de xarxes reals entre associacions.

22. Got d'aigua gratuït en els espais de trobada: bars i similars.

23. Fruita – fruits secs a les escoles.

24. Aprofitar el malbaratament dels comerços.

Idees força sobre l'entorn urbà

1. Manca de zones verdes.

2. Espais per als vianants.

3. Habitatges en males condicions.
4. Ús innecessari dels vehicles en una població de les dimensions de Navàs.
5. Poca cura de l'entorn amb brutícia freqüent.
6. “No és més net el que més neteja, sinó el que menys embruta”.
7. “Educar és el que fas, no el que dius”.
8. “Hi ha gent que neteja el que no embruta”.
9. Necessitats d'espais intergeneracionals, punts de trobada, llocs per compartir.
10. Barreres arquitectòniques.
11. Millora del mobiliari urbà.
12. Riscos potencials de les antenes de 5G.
13. Millorar la presència de papereres: n'hi ha poques i mal mantingudes.
14. Lluita contra rosegadors i altres plagues.

Idees força sobre la manca d'hàbits saludables

1. Alimentació saludable en retrocés: increment de l'obesitat i el sobrepès.

2. Exercici físic millorable.
3. Pèrdua progressiva de les competències per cuinar.
4. Alt consum de begudes energètiques.
5. No percepció del risc dels hàbits no saludables.
6. Les cantines escolars no ofereixen aliments saludables.
7. Sobreexposició a les pantalles.
8. Freqüent sedentarisme.
9. Pobres hàbits higiènics.
10. Poca educació en la tinença dels animals domèstics (caques dels gossos).
11. Molt consum d'alcohol a la via pública i “botellons”.

Idees força sobre l'aïllament

1. Pèrdua dels valors lligats a l'estructura familiar i a la conservació de la memòria familiar: poc respecte als avis, disminució de les celebracions tradicionals i les festes populars.
2. Pèrdua dels espais de trobada a les famílies.

3. Cadascú està a casa seva: “la casa com espai segur”, sempre que hi hagi la presència dels pares/mares o gent gran.

4. Els nois/noies amb les pantalles “no estan pel que han d’estar”.

5. Pèrdua de l’interès a conèixer i compartir la situació dels altres.

6. Relació ambivalent amb les diverses cultures: atracció per la diferència, alhora que por al desconegut.

7. Poca valorització de les diferents cultures que hi ha a la població, els membres de les quals són percebuts en ocasions com a forasters.

Idees força sobre la problemàtica de l’accés als serveis de salut

1. Dificultats d’accés als serveis de salut del poble amb llargues llistes d’espera.

2. Triguen molt a lliurar i a fer retorn dels resultats de les exploracions complementàries i de les analítiques: “Que estiguin a la meva salut no suposa cap avantatge si no hi ha una devolució experta”.

3. Pèrdua de l’atenció continuada, ara al CUAP de Sallent.

4. Una altra alternativa és anar als serveis d’urgència dels hospitals de Manresa.

5. Satisfacció de l’atenció primària en funció del o de la professional que tinguis assignat.

6. Preservar la confidencialitat.

Idees força sobre l’envelliment i la soledat de la gent gran

1. Percepció de persones grans que viuen soles que no tenen seguiment per part del CAP.

2. Tenir cura de les seves necessitats nutricionals.

3. Tracta’m bé.

Idees força sobre l’ús de drogues

1. Consum de drogues en joves com a causa determinant de trastorns mentals (amenaces de suïcidi, TDAH, autolesions, autisme, trastorns de la conducta alimentària).

2. Alt consum de begudes energètiques.

3. Presència normalitzada del cultiu/producció–tràfic–consum.

4. El consum de tòxics agreuja els problemes de salut mental al conjunt de la població.

Idees força sobre la situació de la dona

1. Masclisme i societat patriarcal.

5.2. Conclusions sobre els grups focals

El grups focals van funcionar correctament. Van ser 3 grups, un de persones de perfil tècnic i dos de representants de la ciutadania. El grups de tècnics els constituïen el personal tècnic de diversos àmbits que treballen als serveis municipals, els de ciutadans van ser triats per les persones responsables dels serveis de salut i socials del municipi. El grup de tècnics va estar constituït per 8 persones, 6 dones i 2 homes. En el grups de ciutadans van participar 13 persones, 10 dones i 3 homes. Sempre va haver-hi una observadora no participant. Totes les exposicions van ser molt correctes, cap incident, respecte per les exposicions de cada participant i els torns de paraula. Una persona del grup tècnic va abandonar el grup abans d'acabar per motius relacionats amb la feina. Els llocs van ser suficients per a la dinàmica: el saló de plens de l'ajuntament i una sala de reunions de la biblioteca del municipi. El mobiliari el constituïen cadires que van ser disposades en cercle. Es va constatar una important capacitat discursiva i arguments sòlids en totes les exposicions. Va haver-hi poca necessitat de recentrar les preguntes. Els grups van acabar per saturació entre 90 i 120 minuts des del començament.

En total, van aparèixer 70 idees força distribuïdes en 8 apartats, com s'indica a la taula de l'annex.

Els principals temes que es van considerar són els relatius a la dinàmica social i comunitària, entenent com a tals el que passa a la societat en general i la seva expressió a Navàs. En aquest sentit, en tots els grups, la visió dels determinants de la salut o les explicacions sobre perquè hi ha problemes de salut van prevaldre en els discursos i arguments per sobre de la problemàtica concreta de salut expressada en problemes o necessitats de salut pròpiament dites. Ni tan sols problemes com els de

salut mental van tenir molta expressió ni espai. Es van tractar més el que es creien les causes dels mateixos i amb una visió de plany, però també com a reflexió per a possibles intervencions des de l'àmbit personal, familiar i comunitari. L'entorn social i ambiental, el medi social i físic, doncs, van ser els elements més destacats de les discussions, tant en el grup tècnic com en el de ciutadania. És clar que en el grup tècnic es va parlar més de la problemàtica lligada a les limitacions de l'administració local per fer front als problemes, però alhora es va permetre pensar en la contribució dels diversos sectors (urbanisme, promoció econòmica, medi ambient).

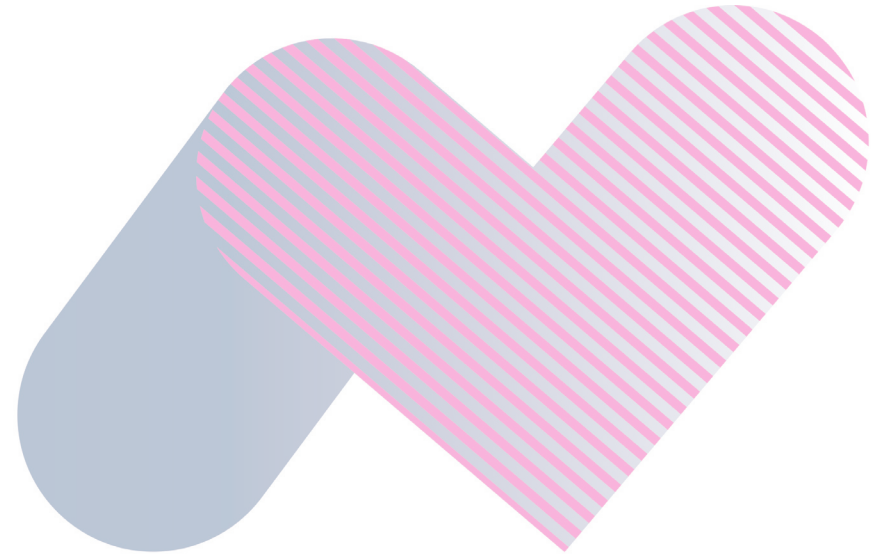
Així, en termes generals, els grups van fer una reflexió sobre la societat en general i com les formes de vida afecten la salut a partir de la realitat concreta de Navàs. D'aquesta manera, els temes més genèrics i els relacionats amb l'entorn urbà van ser els més tractats. En aquest context, van aflorar també amb molta facilitat les possibilitats d'intervenció: tant personal, en el sentit de prendre consciència; com en l'àmbit familiar, evitant la progressiva pèrdua dels valors i la importància de la família com a protectora i generadora de salut i d'hàbits saludables; com de l'escola, amb una limitada confiança davant dels reptes que té; com de la comunitat organitzada i des del teixit associatiu.

Als serveis de salut se'ls va concedir una importància limitada tot advertint les limitacions que tenen. El que més va destacar van ser les demores en l'assistència i la solució de la porta d'entrada al CUAP proper de Sallent o de les portes d'urgències dels hospitals de Manresa com a forma de millorar l'accés.

Un altre element discursiu va ser el relacionat amb les drogues i les addiccions, sobre el qual s'adverteix una normalització en la vida quotidiana i el seu paper en la contribució a la generació de problemes de salut mental.

5. Anàlisi qualitativa

També es va tractar la necessitat de transformar o millorar l'entorn urbà, força deteriorat i amb barreres arquitectòniques, i les zones properes en un context molt favorable per la seva connexió ràpida amb la natura i per oferir oportunitats per desenvolupar activitats físiques saludables.

Un Pla d'acció local de salut és una aposta decidida per treballar en l'àmbit de proximitat de la ciutadania i per incidir en un escenari favorable per al treball sobre els determinants de la salut amb l'objectiu de reduir les desigualtats en salut, tenint present els actius identificats per la població.

Tal com s'exposa en la Guia Metodològica de la Diputació de Barcelona (DIBA) (2013), l'Acció Local en Salut és assumir i implementar l'estratègia de salut en totes les polítiques del territori. Concretament, "es defineix com un conjunt d'actuacions liderades pels governs locals i orientades a situar a política i les accions de salut – prevenció, promoció i protecció– en l'escenari més proper a la població.

D'aquesta manera possibiliten les sinèrgies de les polítiques públiques, la implicació del sector privat i de la ciutadania" (2013).

El Pla de salut recull la planificació, l'ordenació i la coordinació de les actuacions que es fan en matèria de salut pública (promoció de la salut, prevenció de la malaltia i protecció) i incrementa la inclusió de criteris de salut en les agendes dels responsables de l'elaboració de polítiques públiques.

A continuació s'exposen les línies generals del Pla d'acció del Pla de salut de Navàs, estructurades en:

1) Els principis rectors intersectorials que regeixen el desplegament de tots els objectius i les actuacions;

2) Els resultats obtinguts en la participació ciutadana pel que fa a la identificació d'actius i propostes d'actuació;

3) El Pla d'acció ordenat segons el model de determinants de la salut amb els corresponents objectius estratègics, operacionals, accions, principis rectors, agents clau i indicadors d'avaluació.

4) L'operativització per a cada una de les accions identificades

En l'elaboració d'aquest pla local de salut s'han treballat de manera transversal els eixos d'equitat.

I. Principis rectors intersectorials

El Pla d'acció de Navàs es regeix per un seguit de principis que tindran incidència en la forma en què es formulin els objectius estratègics, els objectius operacionals i les actuacions corresponents.

El conjunt de principis que s'exposen a continuació responen a una aproximació de la salut a totes les polítiques que permet ampliar i fer més complexa l'anàlisi sobre la producció de les desigualtats socials en contextos específics, la qual cosa ajuda a captar com s'expressen les relacions de poder en la vida quotidiana de les persones i en les seves experiències.

Concretament, aquesta aproximació teòrica posa l'accent en com diferents categories socials (gènere, classe, ètnia, diversitat funcional, edat, etc.) interaccionen entre si. Segons aquesta aproximació, no és que les opressions o desigualtats se sumin, sinó que cadascun d'aquests eixos s'expressa de forma inextricable en cada persona i produeix diferents experiències d'opressió o desigualtat social.

Perspectiva de gènere

L'aproximació a la salut des d'una perspectiva de gènere implica planificar, dissenyar i executar polítiques en salut que tinguin en consideració les diferències entre dones i homes en un àmbit o una activitat. És a dir, tenir en compte la manera en què les diverses actuacions, situacions i necessitats afecten les dones.

La perspectiva de gènere permet visualitzar dones i homes en la seva dimensió biològica, psicològica, històrica i cultural, i també permet trobar línies de reflexió i d'actuació per erradicar les desigualtats.

La perspectiva de gènere en salut requereix comprendre quins factors diferencials poden afectar homes i dones a l'hora d'accedir a la salut i dur un estil de vida saludable, així com identificar quins factors influeixen negativament en la seva salut, especialment de les dones.

En síntesi, la perspectiva de gènere en salut s'orienta a conèixer i actuar sobre els processos de desigualtat i d'exclusió social que les dones poden patir pel fet de pertànyer a una categoria social que es troba en situació jerarquitzada en relació amb la categoria social masculina.

Perspectiva intercultural

Un abordatge intercultural de la salut implica conèixer i valorar la diversitat social, cultural i biològica de les persones, per incorporar-la en totes les polítiques en salut. També suposa ser conscient de la relació entre la conceptualització de la salut i la cultura. Treballar en entorns d'alta diversitat cultural implica revisar la pròpia manera d'entendre la salut, les cures i les malalties per evitar que la identitat cultural d'una persona constitueixi un obstacle en l'accés i en les oportunitats de gaudir d'una salut adequada.

Un abordatge intercultural de la salut implica interrogar críticament l'etnocentrisme implícit en la concepció de salut de la societat majoritària. Ser conscient del descoïxement dels sistemes de salut d'altres cultures, dels prejudicis i estereotips, així com dels processos d'exclusió i de desigualtat que es poden derivar d'una aproximació a la salut basada en una única mirada.

Per adaptar els serveis relacionats amb la salut des de paràmetres d'interculturalitat, és necessari crear espais de diàleg, aprenentatge mutu i intercanvi que permetin una atenció de la persona individualitzada. És a dir, cal dissenyar actuacions que tinguin en compte aquesta especificitat, no només cultural, sinó també lingüística i religiosa. Partint del caràcter multidimensional i biopsicosocial de la salut, la interculturalitat esdevé una metodologia que es complementa amb un abordatge integral de la salut, que requereix ampliar els serveis que tradicionalment havien tractat la salut per incorporar nous actius de salut familiar i comunitària.

Perspectiva de la diversitat funcional

Diversitat funcional és un terme alternatiu al de discapacitat que ha començat a utilitzar-se a l'Estat espanyol a iniciativa de les mateixes persones afectades. Aquest terme s'orienta a substituir altres semàntiques que es consideren pejoratives, com "discapacitat" o "minusvàlua". Es proposa un canvi cap a una terminologia no negativa, no rehabilitadora sobre la diversitat funcional.

Amb el terme diversitat funcional es proposa una nova visió que no és negativa, que no implica malaltia, deficiència, paràlisi, retard, etc. independentment de l'origen patològic, genètic o traumàtic de la diversitat en qüestió. No obstant això, no es nega que es parla de persones que són diferents a la norma estadística i que, per aquest motiu, realitzen algunes de les seves funcions de manera diferent a la mitjana de la població.

D'altra banda, parlar de dones i homes amb diversitat funcional té a veure amb societats que, sent intrínsecament imperfectes, han establert un model de perfecció al que cap membre concret té accés, i que defineixen la manera de ser físicament, sensorialment o psicològicament, i les regles de funcionament social. Sota la perspectiva de la diversitat funcional es considera essencial donar suport a la independència en tots els àmbits de la vida quotidiana proporcionant a cada persona les eines que necessita per desenvolupar-se en aquests àmbits, de manera que prengui el control de la seva pròpia vida i pugui gestionar la seva salut.

Perspectiva de classe social

La classe social, mesurada a través de l'ocupació o posició socioeconòmica (nivell d'estudis o ingressos) té un elevat impacte en la salut de les persones i és un dels factors que contribueix a la creació de desigualtat socials.

Perspectiva de cicle vital

L'adopció d'un enfoc de la salut des de la perspectiva de cicle vital constitueix una estratègia clau recollida en les àrees prioritàries d'acció del Marc per a la salut 2020 de la Regió europea de l'Organització Mundial de la Salut (OMS). Des de l'enfoc de cicle vital es promou la intervenció primerenca i la importància de l'atenció a la salut durant els canvis que es produeixen en el desenvolupament, al mateix temps que es potencia la implementació d'accions dirigides a tot el conjunt de la població.

6.1. Metodologia per a l'elaboració del Pla d'acció

El Pla d'acció del Pla de salut de Navàs s'ha elaborat a partir de la participació ciutadana, les aportacions de les persones amb perfil tècnic de l'Ajuntament, l'EAP Navàs-Balsareny i l'Agència de Salut Pública de Catalunya i amb la revisió de les persones amb responsabilitats polítiques del municipi.

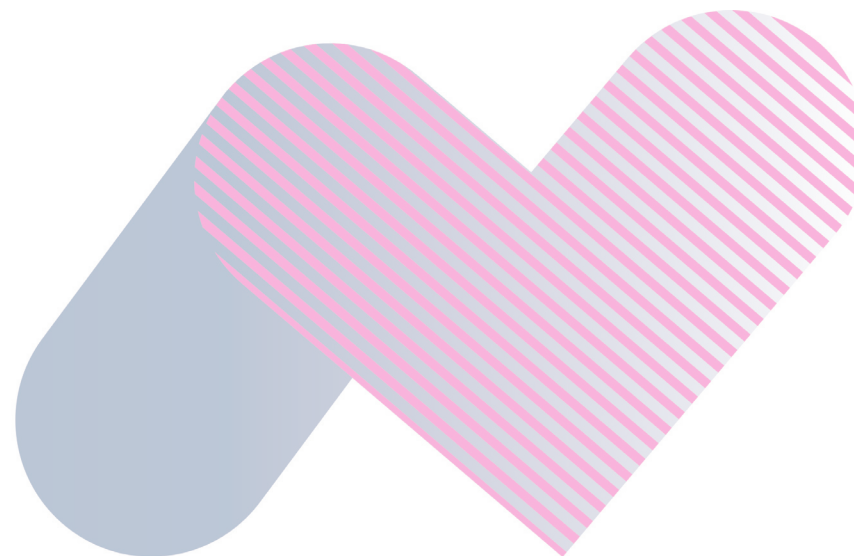
La participació ciutadana s'ha realitzat mitjançant la complementació d'un qüestionari on-line publicat a la web de l'Ajuntament, on es plantejaven propostes de millora dels problemes i necessitats detectades al perfil de salut i amb una sessió participativa de World Cafe.

La participació al qüestionari ha estat de 15 persones, amb un 53,3% homes i un 46,7% dones; pel que fa a la participació per edats, en un 26,7% pertanyen al grup de 46 a 55 anys, seguit d'un 20%, respectivament, en els grups de 26 a 35 anys, de 56 a 65 anys, de 66 a 75 anys. El 13,3% pertanyen al grup de 36 a 45 anys.

Respecte la seva situació laboral, el 53,3% de les persones declaren que treballen, seguides del 40% que estan jubilades i un 6,7% a l'atur. Pel que fa al nivell d'estudis un 33,3% han finalitzat els estudis de batxillerat/cicle formatiu de grau superior, un 26,7% màster/doctorat, un 20% estudis universitaris, un 13,3% cicles formatiu de grau mig i un 6,7% els estudis de secundària.

La participació al World Café va ser d'11 persones, 7 dones i 4 homes, amb una mitjana de 46 anys.

Tot seguit s'exposen els àmbits d'actuació, estructurats segons les competències pròpies del municipi (condicions polítiques, socials, de medi ambient i de protecció de la salut) i els problemes/necessitats identificades al perfil de salut.

6.2. Condicions polítiques, socioeconòmiques, culturals i mediambientals

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Incorporar la salut a totes les polítiques amb iniciativa alineada amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible	Treball intersectorial de les diferents regidories de l'Ajuntament de Navàs per a la millora de la salut i el benestar	Aprovació del Pla Local de Salut	Política	Ajuntament	Aprovació del Pla Local de Salut de Navàs	17 Aliança pels objectius	2023
		Avaluació del Pla i aprovació del Pla d'Acció de l'any següent	Política	Ajuntament	Avaluació i aprovació del Pla d'Acció de l'any següent	17 Aliança pels objectius	2023-2027
Prioritzar les polítiques que generin beneficis per a la salut i el benestar	Incorporar la salut a l'agenda política, social i econòmica del municipi	Constituir la Taula de salut del municipi	Política	Ajuntament Centres educatius EAP Navàs-Balsareny Entitats/Associacions	Taula de salut de Navàs constituïda	17 Aliança pels objectius	2023
		Elaborar el Pla sociocomunitari de Navàs en el marc de l'Agenda Navàs 2030	Política Tècnica	Ajuntament Centres educatius EAP Navàs-Balsareny Entitats/Associacions	Pla sociocomunitari elaborat	17 Aliança pels objectius	2023-2027
		Adherir-se a la Red Española de Ciudades Saludables (RECS)	Política	Ajuntament	Adhesió realitzada	17 Aliança pels objectius	2024

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
	Incorporar la visió de salut i benestar en tots els plans elaborats per l'Ajuntament	Portar a terme les accions vinculades a la salut i al benestar que formen part dels diferents plans elaborats per l'Ajuntament	Política	Ajuntament	Accions portades a terme	17 Aliança pels objectius	2023-2027
	Reduir les desigualtats socials des de la legislació municipal	Incloure a les ordenances municipals accions que afavoreixin la reducció de desigualtats	Política	Ajuntament	Accions que afavoreixen la reducció de desigualtats incorporades a les ordenances municipals	3 Salut i benestar 5 Igualtat de gènere	2023-2027
Aplicar la legislació vigent en salut pública per a l'administració local per protegir la salut i promoure la salut i el benestar mitjançant polítiques públiques	Mantenir la complimentació de la legislació vigent en promoció de la salut i protecció de la salut	Realitzar les competències pròpies com a administració local	Política/Tècnica	Ajuntament	Compliment de les competències pròpies en matèria de promoció i protecció de la salut.	3 Salut i benestar 5 Igualtat de gènere	Anual

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
		Realitzar formació al personal de l'Ajuntament de Navàs en Objectius de Desenvolupament Sostenible i Salut a Totes les Polítiques.	Política Tècnica	Ajuntament	Formació realitzada	17 Aliança pels objectius	2024
Portar a terme els compromisos definits al Pla d'Acció d'Energia Sostenible i el Clima (PAESC)	Desenvolupar les accions definides al PAESC	Actualitzar les accions definides al PAESC	Política Tècnica	Ajuntament	Accions definides al PAESC actualitzades	7 Energies renovables 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023
	Promoure les energies renovables	Mantenir les ajudes per a la instal·lació d'energies renovables	Ciutadania	Ajuntament	Manteniment de les ajudes	7 Energies renovables 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2024-2027
		Realitzar auditories energètiques a habitatges del municipi amb risc de vulnerabilitat i activades per Serveis Socials	Tècnica	Ajuntament Consell Comarcal del Bages Diputació de Barcelona	Auditories realitzades/Auditories activades	7 Energies renovables 10 Reducció de desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
		Instal·lar energies renovables als espais públics	Ciudadana Política	Ajuntament	Instal·lació d'energies renovables als espais públics	7 Energies renovables II Ciutats i comunitats sostenibles	2024-2027
		Ampliar els punts de càrrega de vehicle elèctric	Política	Ajuntament	Ampliació realitzada	7 Energies renovables II Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
	Promoure l'economia circular	Realitzar formació sobre economia circular per a la ciutadania	Ciudadana	Ajuntament	Formació realitzada	4 Educació de qualitat II Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
Garantir la salubritat de l'entorn	Promoure accions que garanteixin la salubritat al municipi	Realitzar campanyes de sensibilització envers la salubritat i el civisme	Ciudadania	Ajuntament	Campanyes de sensibilització realitzades	II Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
		Fer complir l'ordenança municipal respecte la salubritat als carrers	Ciudadania	Ajuntament	Compliment de l'ordenança	II Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Naturalitzar l'entorn urbà	Ampliar les zones verdes del municipi	Incrementar les zones verdes del municipi	Ciudadana	Ajuntament	Increment de les zones verdes al municipi	II Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
	Incorporar espècies no al·lèrgiques i sostenibles coincidint amb les noves plantacions	Mantenir la plantació d'espècies no al·lèrgiques i sostenibles coincidint amb les noves plantacions	Ciudadana Tècnica Política	Ajuntament	Manteniment de plantació d'espècies no al·lèrgiques i sostenibles	3 Salut i benestar II Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
Promoure un entorn saludable que faciliti l'activitat física i el benestar emocional	Promoure els desplaçaments a peu dins el municipi	Incorporar els camins escolars per als desplaçaments a l'escola	Ciudadana Tècnica Política	Ajuntament Centres educatius	Camins escolars creats	3 Salut i benestar II Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
		Senyalitzar els desplaçaments a peu en temps	Ciudadana Tècnica Política	Ajuntament	Senyalització dels desplaçaments a peu, en temps, realitzada	II Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
	Promoure els desplaçaments en bici dins el municipi	Incorporar el bici-bus per als desplaçaments a l'escola	Ciudadana Tècnica Política	Ajuntament Centres educatius	Projecte bici-bus creat	3 Salut i benestar II Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
		Crear un carril bici	Ciudadana Tècnica Política	Ajuntament	Carril-bici creat	3 Salut i benestar II Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
		Crear places d'aparcament segures per a bicicletes	Ciudadana Tècnica Política	Ajuntament	Creació de places d'aparcament segures per a bicicletes	II Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
	Promoure el coneixement de l'entorn	Publicar una guia amb els espais naturals de l'entorn	Ciudadana	Ajuntament	Guia publicada	II Ciutats i comunitats sostenibles	2024
	Promoure els horts urbans	Crear horts urbans col·lectius i públics	Ciudadana	Ajuntament	Creació d'horts urbans realitzada	II Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Promoure el transport públic	Incrementar la freqüència de transport públic, festius inclosos	Petició a l'empresa gestora del transport públic a Navàs	Ciudadana Política	Ajuntament	Petició realitzada	10 Reducció de desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
		Oferir ajudes per a joves per a la utilització del transport públic	Ciudadana	Ajuntament	Nombre d'ajudes ofertes	11 Ciutats i comunitats sostenibles	
Promoure una mobilitat i urbanisme saludables	Millorar la mobilitat i l'urbanisme	Actualitzat el Pla de mobilitat del municipi	Ciudadana Tècnica Política	Ajuntament	Pla de mobilitat actualitzat	3 Salut i benestar 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2024
		Millorar els parcs infantils del municipi	Ciudadana	Ajuntament	Millores en els parcs infantils	3 Salut i benestar 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2026
	Aplicar la legislació vigent en matèria de mobilitat	Fer complir la legislació vigent en matèria de mobilitat	Ciudadana Tècnica Política	Ajuntament	Accions per complir la legislació vigent en matèria de mobilitat realitzades	3 Salut i benestar 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027

6.3. Habitatge

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Garantir un habitatge digne	Desenvolupar el Pla d'habitatge	Portar a terme les accions definides al Pla d'habitatge	Política	Ajuntament	Percentatge d'accions portades a terme/ Accions previstes	10 Reducció de desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
	Facilitar l'accés a l'habitatge a famílies vulnerables i per a joves	Disposar de pisos municipals	Política	Ajuntament	Percentatge de pisos municipals/pisos totals	10 Reducció de desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
		Facilitar l'accés als pisos de protecció oficial	Ciudadana	Ajuntament Oficina Habitatge	Percentatge de pisos de protecció oficial habitats/pisos totals	10 Reducció de desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
	Facilitar el lloguer de pisos buits	Disposar de pisos de lloguer social	Ciudadana	Ajuntament	Nombre de pisos de lloguer oficial/Nombre de pisos de Navàs	10 Reducció de desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027
	Facilitar la rehabilitació d'habitatges	Oferir ajudes per a la rehabilitació d'habitatges	Ciudadana	Ajuntament	Oferiment d'ajudes realitzada	10 Reducció de desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2027

6. Pla d'acció

6.4. Treball i atur

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Promoure la instal·lació de noves empreses al municipi	Facilitar la instal·lació de noves empreses al municipi	Difondre l'Oficinal de Suport a l'Emprenedoria, el Cooperativisme i l'Autoocupació (OMPLE) de Navàs	Ciutadana	Ajuntament	Difusió realitzada	8 Treball digne i creixement econòmic	2023-2027
	Fomentar les activitats agrícoles i el coneixement dels productes	Agilitzar els tràmits per a la creació de noves empreses	Ciutadana	Ajuntament	Millora en l'agilització dels tràmits	8 Treball digne i creixement econòmic	2023-2027
		Crear espais de co-working	Ciutadana	Ajuntament	Espais de co-working creats	8 Treball digne i creixement econòmic	2023-2027
	Fomentar les empreses i el comerç existents al municipi	Facilitar ajudes per a les empreses i el comerç del municipi	Ciutadana	Ajuntament	Nombre d'ajudes per a les empreses instal·lades al municipi	8 Treball digne i creixement econòmic	2023-2027
Promoure la formació	Facilitar la formació professionalitzadora entre la població	Difondre la formació del FOAP entre la població	Ciutadana	Ajuntament Centres educatius	Difusió realitzada	4 Educació de qualitat 8 Treball digne i creixement econòmic	2023-2027
		Organitzar cursos especialitzats en oficis demandats per a la vida diària (sabater, reparador electrodomèstics,...)	Ciutadana	Ajuntament Centres educatius	Nombre de cursos organitzats	8 Treball digne i creixement econòmic	

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
	Controlar i regular els períodes hàbils de caça i les vedes	Fer complir la normativa al respecte	Ciudadana Política	Ajuntament	Nombre d'accions portades a terme per al compliment de la normativa	12 Consum i producció responsables	2022-2026
	Dinamitzar el teixit comercial de Tordera i fomentar les relacions comercials	Continuar organitzant fires de carrer de manera coordinada amb els comerciants	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament Associació Tordera Associació Comerços i Serveis (TACS)	Nombre de fires de carrer organitzades conjuntament	12 Consum i producció responsables	2022-2026

6. Pla d'acció

6.5. Protecció de la salut

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Assegurar que l'aigua subministrada a través de qualsevol xarxa de distribució, cisterna o dispositiu mòbil en el seu àmbit territorial sigui apta per al consum públic al punt de lliurament del consumidor/a	Vigilar la distribució de l'aigua potable a Navàs	Vetllar per l'anàlisi i seguiment de les mostres d'aigua recollides	Tècnica	Ajuntament ASPCAT	Nombre de controls dels paràmetres de qualitat de l'aigua	6 Aigua neta i sanejament	Anual
		Vetllar pel control de l'aigua del consum humà en equipaments municipals	Tècnica	Ajuntament ASPCAT	Nombre de controls dels paràmetres de qualitat de l'aigua en equipaments municipals	6 Aigua neta i sanejament	Anual
Control sanitari de la piscina d'ús públic i del poliesportiu per avaluar les condicions higiènic-sanitàries d'aquests establiments	Vigilar les condicions sanitàries de la piscina	Realitzar els controls sanitaris de les piscines d'ús públic i del poliesportiu	Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls dels paràmetres de l'aigua de les condicions sanitàries de la piscina	3 Salut i benestar	Anual

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Controlar la població d'aus urbanes del municipi	Mantenir el control de les aus urbanes al municipi de manera que no generi molèsties a la ciutadania o problemes d'higiene	Mantenir el control dut a terme des de l'Ajuntament a través de personal especialitzat	Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls de les aus urbanes realitzats	3 Salut i benestar	Anual
Fomentar la tinença responsable d'animals de companyia	Reduir les queixes ciutadanes per animals de companyia	Controlar els animals domèstics de companyia	Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls realitzats dels animals de companyia	3 Salut i benestar	Anual
	Promoure el benestar animal	Portar a terme accions que fomentin el compliment de les normes per a una tinença responsable dels animals de companyia	Tècnica	Ajuntament	Nombre d'accions portades a terme	3 Salut i benestar	Anual
Mantenir el control de la fauna urbana	Garantir el control de les colònies de gats	Controlar que es garanteixen els criteris establerts per al control de les colònies de gats	Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls realitzats de les colònies de gats	3 Salut i benestar	Anual

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Controlar les plagues de rosegadors i insectes al municipi	Intensificar el control de les plagues a les instal·lacions públiques municipals, via pública i assessorament en espais privats	Portar a terme el Pla Específic de Control de Plagues	Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls realitzats per al control de les plagues a les instal·lacions municipal	6 Aigua neta i sanejament	Anual
Mantenir el grau de compliment de la legislació vigent en matèria de seguretat alimentària als establiments	Realitzar el control sanitari dels establiments d'alimentació	Vetllar pel compliment del programa de control dels establiments d'alimentació	Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls sanitaris realitzats als establiments minoristes i d'alimentació	6 Aigua neta i sanejament	Anual
Control sanitari de les instal·lacions de risc de presència de legionel·la	Mantenir el pla de control de legionel·la anual	Vetllar pel compliment del programa de manteniment, neteja, desinfecció i control analític de les instal·lacions de baix i alt risc	Tècnica	Ajuntament ASPCAT	Nombre de controls de legionel·la realitzats	6 Aigua neta i sanejament	Anual
Control sanitari dels establiments de tatuatge, micropigmentació i pírcing	Realitzar el control sanitari dels establiments on es realitzen tatuatges, micropigmentació i pírcing	Vetllar pel compliment de la normativa sanitària dels establiments on es realitzen tatuatges, micropigmentació i pírcing	Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls d'establiments on es realitzen tatuatges i pírcings	6 Aigua neta i sanejament	Anual

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Gestió del cementiri	Realitzar el control sanitari del cementiri	Control de l'empresa gestora del cementiri	Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls realitzats a l'empresa gestora	6 Aigua neta i sanejament	Anual

6.6. Benestar emocional i salut mental

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Fomentar el benestar emocional a totes les persones del municipi	Promoure activitats que fomentin el benestar emocional	Augmentar les activitats que fomentin el benestar emocional per tota la població tenint en compte la perspectiva de gènere, etapa del cicle vital i situació laboral	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament ASPCAT EAP Navàs-Balsareny Entitats/Associacions	Nombre d'activitats realitzades	3 Salut i benestar	Anual
	Facilitar l'accés a professionals de la salut mental	Crear una borsa d'ajuts per a persones amb problemes de salut mental i/o manca de benestar emocional	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament Diputació de Barcelona	Borsa d'ajuts creada	3 Salut i benestar	Anual
		Mantenir la psicopedagoga infantil municipal als centres educatius de Navàs	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	3 Salut i benestar	Anual
		Organitzar tallers terapèutics per a la millora del benestar i la salut mental	Ciudadana	Ajuntament Centres educatius Diputació de Barcelona EAP Navàs-Balsareny	Nombre de tallers terapèutics organitzats	3 Salut i benestar	Anual

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Fomentar el treball coordinat amb altres institucions relacionades amb la salut mental del municipi	Constituir la Comissió de salut mental	Crear la Comissió de salut mental en el marc de la Taula de salut de Navàs	Política Tècnica	Ajuntament Centres educatius EAP Navàs-Balsareny	Comissió de salut mental creada	3 Salut i benestar	2023
	Establir el contracte-Programa de benestar social	Donar suport a les accions derivades del contracte-programa	Tècnica	Ajuntament Consell Comarcal del Bages	Suport realitzat	3 Salut i benestar	2023

6.7. Xarxes socials i comunitàries

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Millorar la salut de Navàs mitjançant la xarxa social	Elaborar el Programa de Prescripció social	Crear i desenvolupar el Programa de Prescripció social	Política Tècnica	Ajuntament EAP Navàs-Balsareny Entitats/Associacions	Programa de prescripció social creat	3 Salut i benestar 17 Aliança pels objectius	2023-2027
		identificar i mantenir actualitzats els actius de salut de Navàs	Tècnica	Ajuntament EAP Navàs-Balsareny Entitats/Associacions	Identificació i manteniment dels actius	3 Salut i benestar 17 Aliança pels objectius	2023-2027
Millorar el sentiment de pertinença a Navàs	Identificar Navàs amb un logotip propi	Dissenyar un logotip de Navàs	Ciudadana	Ajuntament	Logo identificatiu dissenyat	3 Salut i benestar	2023
	Garantir que les persones de Navàs coneixen les entitats i associacions del municipi	Crear i difondre una guia d'entitats	Ciudadana	Ajuntament	Guia creada i difusió	3 Salut i benestar	2024-2025
	Posar en valor la tasca que realitzen les entitats i associacions de Navàs	Reconèixer explícitament la tasca portada a terme per les entitats/associacions, centres educatius i/o persones del municipi	Ciudadana	Ajuntament	Nombre d'accions de reconeixement	3 Salut i benestar	2023-2027

6. Pla d'acció

6.8. Serveis de salut

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Garantir l'accés a uns serveis públics de qualitat	Vetllar per garantir uns serveis de salut públics de qualitat	Coordinar-se entre l'Ajuntament, l'EAP Navàs-Balsareny i CatSalut per garantir uns serveis de salut públics i de qualitat	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament CatSalut EAP Navàs-Balsareny	Coordinació realitzada	3 Salut i benestar	2023-2027
		Mantenir el Programa d'Atenció Domiciliària (ATDOM)	Ciudadana Tècnica	EAP Navàs-Balsareny	Manteniment del Programa	3 Salut i benestar	2023-2027
	Difondre els serveis i recursos que ofereix l'EAP Navàs	Comunicar mitjançant diferents canals de comunicació els serveis i recursos que s'ofereixen des de l'EAP Navàs	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament EAP Navàs-Balsareny	Comunicació realitzada	3 Salut i benestar	2023-2027
	Fomentar la salut amb activitats de promoció de la salut	Realitzar activitats de promoció de la salut	Tècnica	Ajuntament EAP Navàs-Balsareny	Realització d'activitats de promoció de la salut	3 Salut i benestar	2023-2027
		Empoderar les persones per garantir una salut sexual i reproductiva lliure de Malalties de Transmissió Sexual (MTS)	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament Centres educatius EAP Navàs-Balsareny	Accions realitzades	3 Salut i benestar	2023-2027

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
	Facilitar l'accés als serveis de salut sexual i reproductiva	Mantenir la coordinació amb l'EAP Navàs-Balsareny	Política Tècnica	Ajuntament EAP Navàs-Balsareny	Coordinació realitzada	3 Salut i benestar	2023-2027
		Coordinar la difusió dels recursos d'atenció a la salut sexual, afectiva i reproductiva	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament Centres educatius EAP Navàs-Balsareny	Coordinació realitzada	3 Salut i benestar	2023-2027

6.9. Activitat física

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Fomentar l'activitat física	Mantenir el foment de l'activitat física entre les persones de Navàs	Mantenir el suport a la difusió de les activitats promogudes per les entitats, associacions i institucions de Navàs que fomentin l'activitat física en totes les etapes del cicle vital	Ciudadana Tècnica Política	Ajuntament ASPCAT EAP Navàs-Balsareny Entitats/Associacions	Suport ofert a les activitats que promouen l'activitat física	3 Salut i benestar	2023-2027
		Promoure les rutes saludables i crear-ne de noves	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament ASPCAT EAP Tordera Entitats/Associacions	Nombre d'accions portades a terme de promoció de rutes saludables/Nombre de rutes saludables creades	3 Salut i benestar	2022-2026
		Millorar les instal·lacions esportives del municipi	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament	Percentatge de millora de les instal·lacions esportives	3 Salut i benestar	2023
		Ampliar el nombre d'espais públics per fer activitat física	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament	Percentatge d'ampliació dels espais públics per realitzar activitat física	3 Salut i benestar	2022-2026
		Donar a conèixer els beneficis de la realització d'activitat física i els espais de Navàs on portar-la a terme	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament Entitats/Associacions	Nombre d'accions de difusió realitzades	3 Salut i benestar	2022-2026

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
		Reprendre la Festa de l'esport	Ciudadana	Ajuntament Centres educatius Entitats/Associacions	Festa de l'esport creada	3 Salut i benestar	2023-2027
		Continuar oferint suport al Cross comarcal a primària i secundària	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament ASPCAT EAP Tordera Entitats/Associacions	Participació al Cross Comarcal	3 Salut i benestar	2023-2027
	Facilitar l'accés al Complex esportiu	Facilitar l'accés al Complex esportiu de Navàs per a persones amb vulnerabilitat	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament	Facilitació de l'accés al Complex esportiu per a persones amb vulnerabilitat	3 Salut i benestar	2023-2027
	Incorporar activitats que fomentin l'activitat física	Dinamitzar i millorar els parcs de salut	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament	Parcs de salut dinamitzats i millorats	3 Salut i benestar	2023-2027
		Facilitar punts de trobada per a caminades	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament	Nombre de punts de trobada creats	3 Salut i benestar	2023-2027
		Programar diferents activitats per als diferents grups d'edat	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament	Nombre d'activitats incorporades	3 Salut i benestar	2023-2027

6. Pla d'acció

6.10. Alimentació saludable

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Fomentar l'alimentació saludable	Promoure una alimentació saludable entre les persones del municipi	Mantenir les accions definides a la Xarxa de Sobirania Alimentària de la Catalunya Central- Navàs	Política Tècnica	Ajuntament	Manteniment de les accions	3 Salut i benestar	2023-2027
		Donar suport a les activitats promogudes per les entitats, associacions i institucions que fomentin l'alimentació saludable	Tècnica Ciutadana	Ajuntament ASPCAT Centres educatius EAP Navàs-Balsareny Entitats/Associacions	Suport ofert a les activitats que promouen l'alimentació saludable	3 Salut i benestar	2023-2027
		Mantenir el Programa de Revisió de Menús Escolars a Catalunya (PReME)	Tècnica	Ajuntament ASPCAT	Continuïtat del PReME	3 Salut i benestar	Trienni
	Treballar amb restauració i comerç per oferir una alimentació saludable	Promoure l'acreditació d'alimentació mediterrània (AMED) a la restauració	Tècnica	Ajuntament ASPCAT Entitats/Associacions	Percentatge d'establiments de restauració acreditats	3 Salut i benestar	2023-2027
		Oferir receptes saludables i de proximitat des del comerç i la restauració	Tècnica	Ajuntament ASPCAT EAP Navàs-Balsareny Entitats/Associacions	Nombre de receptes saludables i de proximitat ofertes	3 Salut i benestar	2023-2027

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
	Facilitar una alimentació saludable a les persones en situació de vulnerabilitat	Mantenir el repartiment d'aliments a famílies vulnerables	Tècnica	Ajuntament Entitats/Associacions	Nombre de famílies ateses	3 Salut i benestar 10 Reducció de desigualtats	2023-2027
		Mantenir el servei d'àpats a domicili i àpats al centre	Tècnica	Ajuntament EAP Navàs-Balsareny Casal d'avis	Manteniment del servei d'àpats a domicili	3 Salut i benestar 10 Reducció de desigualtats	2023-2027

6.11. Consum de substàncies i addiccions

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Fomentar un municipi lliure de drogues i addiccions	Promoure una vida saludable lliure de drogues i addiccions	Organitzar tallers que promoguin una actitud favorable al no consum de drogues i addiccions	Ciudadana	Ajuntament Centres educatius EAP Navàs-Balsareny Mossos d'Esquadra	Nombre de tallers organitzats	3 Salut i benestar	Anual
Millorar la detecció i atenció a les persones amb consum de substàncies i reduir els riscos del seu consum	Promoure un treball intersectorial entre els diferents agents responsables vinculats al consum de drogues al municipi	Treball intersectorial per a la detecció i atenció a les persones amb consum de substàncies vinculat a la Taula de salut o comissió de salut mental	Ciudadana Tècnica	Ajuntament Centres educatius EAP Navàs-Balsareny Mossos d'Esquadra	Nombre de reunions realitzades	3 Salut i benestar	Anual
	Reduir el consum de tabac entre la població	Organitzar tallers de deshabituació tabàquica	Ciudadana Tècnica	Ajuntament EAP Navàs-Balsareny	Nombre de tallers organitzats	3 Salut i benestar	Anual
Garantir la legislació vigent relacionada amb el consum de substàncies	Promoure el control de punts de venda i tràfic de drogues al municipi	Organitzar campanyes de sensibilització envers el consum i tràfic de drogues	Tècnica	Ajuntament EAP Navàs-Balsareny	Campanyes de sensibilització realitzades	3 Salut i benestar	Anual

6. Pla d'acció

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
		Controlar i sancionar, si és el cas, els punts de venda, plantacions i tràfic de drogues al municipi	Ciudadana Tècnica	Ajuntament Centres educatius EAP Navàs-Balsareny Mossos d'Esquadra	Controls i sancions realitzat	3 Salut i benestar	2023-2027
	Garantir l'entorn sense fum	Organitzar activitats de sensibilització per garantir entorns sense fum	Tècnica	Ajuntament ASPCAT Centres educatius EAP Navàs- Balsareny	Organització d'activitats de sensibilització	3 Salut i benestar	2023-2027
Garantir un oci saludable	Garantir un oci saludable lliure de drogues	Crear una comissió d'oci saludable en el marc de la Taula de salut	Tècnica	Ajuntament Centres educatius EAP Navàs-Balsareny Entitats/Associacions Mossos d'Esquadra	Comissió creada	3 Salut i benestar	2024

6.12. Seguretat de les persones

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Garantir la cardioprotecció al municipi	Incrementar les possibilitats de supervivència de les persones que pateixin una aturada cardíaca	Mantenir els Desfibril·ladors automàtics al municipi	Tècnica	Ajuntament	Contractació del manteniment dels DEA realitzada	3 Salut i benestar	Anual
		Realitzar tallers de Reanimació cardiopulmonar a infants, joves i població adulta	Tècnica	Ajuntament	Nombre de tallers realitzats	3 Salut i benestar	Anual

Aquest annex recull el que anomenem la taula base inicial. Aquesta taula s'ha elaborat a través de les notes recollides i de l'escolta de la gravació de la sessió. En cursiva figuren alguns verbatim que s'han considerat significatius.

La taula base inicial és un instrument de treball que bolca bona part de les idees expressades en el grup. S'ha fet a través d'una única taula en tres columnes. En la primera, d'esquerra a dreta, se citarà el tema genèric al que correspon l'aportació, en la segona es descriuran els elements més significatius dels discursos aportats pels participants a partir de les notes preses en els grups i de l'escolta de l'àudio i, en la tercera, les idees força de cada contribució amb la finalitat d'estimar les idees força que han sorgit. Aquesta taula està ordenada d'acord amb l'aparició dels temes en les reunions. Està determinada pels que van aparèixer en la primera i els de la segona i tercera s'afegeixen als de la primera si amplien la visió o s'incorporen al final. Llevat de l'accés als serveis de salut, que s'ha mantingut sempre al final en aquesta taula de l'annex.

Tema genèric	Elements discursius	Idees força de problemàtica de salut
Envelliment i soledat de la gent gran.	Percepció de persones grans que viuen soles que no tenen seguiment del CAP. Tenir cura de les seves necessitats nutricionals. <i>Tracta'm bé.</i>	Tenir cura de les persones grans i vulnerables que viuen soles
Drogues.	Consum de drogues en joves com a causa determinant de trastorns mentals (amenaces de suïcidi, TDAH, autolesions, autisme, trastorns de la conducta alimentària). Alt consum de begudes energètiques. Presència normalitzada del cultiu/producció – tràfic – consum. El consum de tòxics agreuja els problemes de salut mental al conjunt de la població.	Normalització de drogues i altres addiccions. Causa i/o efecte de problemes de salut mental.

Tema genèric	Elements discursius	Idees força de problemàtica de salut
Valors familiars i socials.	<p>Pèrdua dels valors lligats a l'estructura familiar i a la conservació de la memòria familiar: poc respecte als avis, disminució de les celebracions tradicionals i les festes populars.</p> <p>Pèrdua dels espais de trobada a les famílies. Cadascú està a casa seva: "la casa com espai segur", sempre que hi hagi la presència dels pares/mares o gent gran.</p> <p>Els nois/noies amb les pantalles "no estan pel que han d'estar".</p> <p>Pèrdua de l'interès a conèixer i compartir la situació dels altres.</p> <p>Relació ambivalent amb les diverses cultures: atracció per la diferència, alhora que por al desconegut.</p> <p>Poca valorització de les diferents cultures que hi ha a la població, percebuts en ocasions com a forasters.</p>	<p>Valors familiar i socials.</p> <p>Valorització de la vida familiar i social.</p>

Tema genèric	Elements discursius	Idees força de problemàtica de salut
Dona	Masclisme i societat patriarcal. Elements discursius	Repte del feminisme.
Accés als serveis de salut.	<p>Dificultats d'accés als serveis de salut del poble amb llargues llistes d'espera.</p> <p>Triguen molt a lliurar i a fer retorn dels resultats de les exploracions complementàries i de les analítiques: "Que estiguin a la meua salut no suposa cap avantatge si no hi ha una devolució experta".</p> <p>Pèrdua de l'atenció continuada, ara al CUAP de Sallent.</p> <p>Una altra alternativa és anar als serveis d'urgència dels hospitals de Manresa.</p> <p>Satisfacció de l'atenció primària en funció del professional que tinguis assignat.</p> <p>Preservar la confidencialitat.</p>	Millorar l'accessibilitat a partir de més recursos al CAP.

Tema genèric	Elements discursius	Idees força de problemàtica de salut
Entorn urbà.	<p>“No és més net el que més neteja, sinó el que menys embruta”</p> <p>“Educar és el que fas, no el que dius”</p> <p>“Hi ha gent que neteja el que no embruta” Necessitats d'espais intergeneracionals, punts de trobada, llocs per compartir.</p> <p>Barreres arquitectòniques.</p> <p>Millora del mobiliari urbà.</p> <p>Riscos potencials de les antenes de 5G. Millorar la presència de papereres.</p> <p>Lluita contra rosegadors i altres plagues.</p>	Entorn urbà i periurbà manifestament millorable en un context favorable.

Tema genèric	Elements discursius	Idees força de problemàtica de salut
Societat	<p>Societat poc responsable i que trasllada la solució dels seus problemes a l'administració pública.</p> <p>Hi ha un problema estructural de gran complexitat que són les pobres condicions socioeconòmiques de bona part de la població: atur, serveis insuficients, fragilitat, habitatges amb pobres condicions.</p> <p>Dificultat des de les administracions d'arribar al ciutadans; problemes de comunicació amb la ciutadania (“encara no tenim el canal eficaç de comunicació amb la ciutadania”).</p> <p>Molt individualisme.</p> <p>Renda garantida i altres ajuts fan que les rendes familiars siguin més altes que els sous mínims: és una invitació a treballar poc.</p>	Determinants proximals i distals de la salut

Tema genèric	Elements discursius	Idees força de problemàtica de salut
Societat	<p>Les famílies no estan presents en la vida quotidiana del nois i noies.</p> <p>Pocs espais intergeneracionals (ioga, piscina, taller de memòria, ...)</p> <p>Creixent separació entre pares/mares i fills/filles.</p> <p>Poca paciència i poca capacitat d'espera: immediatesa en la satisfacció dels desitjos.</p> <p>Racisme.</p> <p>“Nens/es bombolla”</p> <p>Desencants, joventut poc involucrada en la vida familiar i social, viure sense valors.</p>	Determinants proximals i distals de la salut

Tema genèric	Elements discursius	Idees força de problemàtica de salut
Societat	<p>Falta d'espais de convivència pública (casals, centres cívics, llocs per fer esports i activitat física...).</p> <p>Integració dels nouvinguts.</p> <p>Escassa presència de la policia municipal que genera sensació d'inseguretat.</p> <p>Masclisme.</p> <p>Bulling.</p> <p>Equips docents amb més del 50% d'alumnes amb necessitats especials i incapacitat per atendre'ls a tots (tinguin o no tinguin necessitats especials).</p>	Determinants proximals i distals de la salut

Tema genèric	Elements discursius	Idees força de problemàtica de salut
Societat	<p>A quins serveis tenen dret les persones? La resposta que se suggereix és redactar una cartera de serveis a l'abast de la població amb tota la informació que els calgui.</p> <p>Pèrdua del sentit de comunitat: "sentir-se part de...".</p> <p>Comunicació i xarxa entre associacions.</p> <p>Got d'aigua gratuït.</p> <p>Fruita – fruits secs.</p> <p>Aprofitar el malbaratament dels comerços.</p>	Determinants proximals i distals de la salut

Tema genèric	Elements discursius	Idees força de problemàtica de salut
Hàbits saludables.	<p>Alimentació saludable en retrocés: increment de l'obesitat i el sobrepès.</p> <p>Exercici físic millorable.</p> <p>Pèrdua progressiva de la competència per cuinar.</p> <p>Alt consum de begudes energètiques.</p> <p>No percepció del risc.</p> <p>Les cantines escolars no ofereixen aliments saludables.</p> <p>Sobreexposició a les pantalles.</p>	<p>Promocionar els hàbits saludables (individuals i col·lectius) en totes les etapes vitals.</p>

Tema genèric	Elements discursius	Idees força de problemàtica de salut
Hàbits saludables.	Freqüent sedentarisme. Pobres hàbits higiènics. Poca educació en la tinença dels animals domèstics (caques dels gossos). Molt consum d'alcohol a la via pública i "botellons".	Promocionar els hàbits saludables (individuals i col·lectius) en totes les etapes vitals.